

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลโพธิ์พระยา
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ

แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลโพธิ์พระยา จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเกษตรของตำบล ซึ่งกระบวนการที่จะเกิดแผนพัฒนาการเกษตรนั้น ได้ดำเนินการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสภาพปัญหา/อุปสรรค โดยชุมชนมีส่วนร่วม และองค์กรภาครัฐ เอกชน กลุ่มต่างๆ ในตำบล เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชนที่แท้จริง ในการพัฒนาการเกษตรโดยภาพรวมให้ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ทุกด้าน จึงมีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลโพธิ์พระยาฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ดีนั้น ต้องขอขอบคุณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการต่าง ๆ เอกชน ผู้นำท้องถิ่นทุกท่าน ผู้นำกลุ่มอาชีพ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป เพื่อนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

นางสาวจัญญา เฟื่องฟูง

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโพธิ์พระยา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	ช
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๓
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๓ สภาพภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๓.๒ ฤดูกาล	๖
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๖
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๘
๔ เส้นทางคมนาคม	๙
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๙
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๐
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๑
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๑
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๑
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๑
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๑
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๓
๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๔
๖.๔ การศึกษา	๑๕
๖.๕ สาธารณสุข	๑๖
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๗
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๕
๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๑๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลโพธิ์พระยา	๒๐
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๒๐
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๒๐
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๙
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๒
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบลโพธิ์พระยา	๕๔
๑. แนวทางการพัฒนา	๕๔
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๕๔
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๔
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๕๔
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๕
บรรณานุกรม	๕๘
ภาคผนวก	๕๙
โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)	๖๐
โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช	๖๒
โครงการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน	๖๔
โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๖๗

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	แสดงเขตการปกครอง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒
ตารางที่ ๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒
ตารางที่ ๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓
ตารางที่ ๔	แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๖
ตารางที่ ๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๗
ตารางที่ ๖	แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ๘
ตารางที่ ๗	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๕ ๑๒
ตารางที่ ๘	ข้อมูลด้านปศุสัตว์ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๒
ตารางที่ ๙	ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๒
ตารางที่ ๑๐	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๓
ตารางที่ ๑๑	แสดงจำนวนประชากรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๔
ตารางที่ ๑๒	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๖
ตารางที่ ๑๓	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๗
ตารางที่ ๑๔	รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน ๑๘
ตารางที่ ๑๕	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์ ๑๘
ตารางที่ ๑๖	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๙
ตารางที่ ๑๗	ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๙
ตารางที่ ๑๘	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๐
ตารางที่ ๑๙	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๙
ตารางที่ ๒๐	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๑
ตารางที่ ๒๑	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๒
ตารางที่ ๒๒	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๓
ตารางที่ ๒๓	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๓
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๔
ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๕
ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖
ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖
ตารางที่ ๒๙ แสดงทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๗
ตารางที่ ๓๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๙
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๐
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๑
ตารางที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๒
ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๕
ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ตารางที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙
ตารางที่ ๓๙ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๐
ตารางที่ ๔๐ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๒
ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๔
ตารางที่ ๔๒ แสดงปริมาณการปลูกแห้ว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๕
ตารางที่ ๔๓ แสดงต้นทุนการผลิตแห้ว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๗
ตารางที่ ๔๔ แสดงเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๘
ตารางที่ ๔๕ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ ๔๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

หน้า
๕๒

สอนศิลป์ดีทอร์
สำนักงานเกษตร
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑	แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒	แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๓	แสดงความลาดชัน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๔	แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๕	แสดงกลุ่มชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๖	แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
ภาพที่ ๗	แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
ภาพที่ ๘	เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๙	แสดงเส้นทางคมนาคม จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๐	แหล่งน้ำตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๑	แสดงภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๒	แสดงจำนวนประชากร ครุฑเรือน และครุฑเรือนเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๓	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๔	แสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๕	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๖	แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๗	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๘	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๑๙	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๐	แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๑	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๒	แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๓	แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๔	แสดงภาพแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๕	แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๖	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๗	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาพที่ ๒๘	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๒๙	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๓๒
ภาพที่ ๓๐	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๒
ภาพที่ ๓๑	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๓
ภาพที่ ๓๒	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๕
ภาพที่ ๓๓	แสดงวิธีการตลาดตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๕
ภาพที่ ๓๔	แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๖
ภาพที่ ๓๕	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๘
ภาพที่ ๓๖	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๘
ภาพที่ ๓๗	แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๙
ภาพที่ ๓๘	แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๙
ภาพที่ ๓๙	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมะม่วงตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๔๐
ภาพที่ ๔๐	แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๔๑
ภาพที่ ๔๑	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๔๒
ภาพที่ ๔๒	แสดงวิธีการตลาดมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๔๓
ภาพที่ ๔๓	แสดงปริมาณการปลูกแก้ว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๔๕
ภาพที่ ๔๔	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปลูกแก้ว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๔๖
ภาพที่ ๔๕	แสดงวิธีการตลาดแก้ว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๔๘

หมู่ที่ ๑ บ้านโพธิ์พระยา	นายวิทยา ทองเนื้อแปด	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านห้วยหมาก	นายอำเภอ ไพล น้ำคำ	กำนันตำบลโพธิ์พระยา
หมู่ที่ ๓ บ้านโพธิ์พระยา	นางสาวธนพรรณ คชาชัย	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านวังกุ่ม	นางสาวพสธร ศรีวิเชียร	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านนาทอง	นางสาวปณิสรา ทองสุข	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านตลาดแดง	นายสมบัติ รุ่งเรืองด้วยบุญ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗ บ้านสวนพลู	นายวุฒิภัทร์ สิทธิเตโช	ผู้ใหญ่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลโพธิ์พระยา

นางสาวนฤมล วัชรพงษ์ไพบูลย์ นายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์พระยา
เทศบาลตำบลห้วยวังทอง

นายละเอียด อุ่อรุณ นายกเทศมนตรีตำบลห้วยวังทอง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	พื้นที่ (ไร่)
๑	๘๖๐
๒	๒,๒๙๐
๓	๖๐๘
๔	๓,๘๘๘
๕	๒,๐๗๖
๖	๑,๕๙๐
๗	๗๗๐
รวม	๑๒,๐๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อหมู่บ้าน	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เทศบาลตำบล	หมู่	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
บ้านโพธิ์พระยา	๘๖๐	โพธิ์พระยา	๑	๒๘๖
บ้านห้วยหมาก	๒,๒๙๐	ห้วยวังทอง	๒	๔๓๑
บ้านโพธิ์พระยา	๖๐๘	โพธิ์พระยา	๓	๕๒๒
บ้านวังกุ่ม	๓,๘๘๘	ห้วยวังทอง	๔	๓๗๒
บ้านนาทอง	๒,๐๗๖	ห้วยวังทอง	๕	๒๓๖
บ้านตลาดแดง	๑,๕๙๐	โพธิ์พระยา	๖	๑๙๕
บ้านสวนพลู	๗๗๐	โพธิ์พระยา	๗	๗๐๔
รวม	๑๒,๐๘๒	๒	๗	๒,๗๔๖

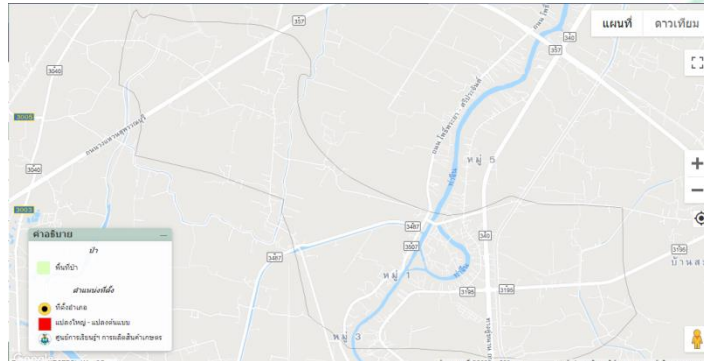
ที่มา : <https://stat.bora.dopa.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ ตำบลโพธิ์พระยา มีสภาพพื้นที่เป็นราบลุ่ม มีทรัพยากรดินและน้ำสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืช มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน มีคลองชลประทาน ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ (ภาพที่ ๒)

แผนที่แสดงป่าไม้ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

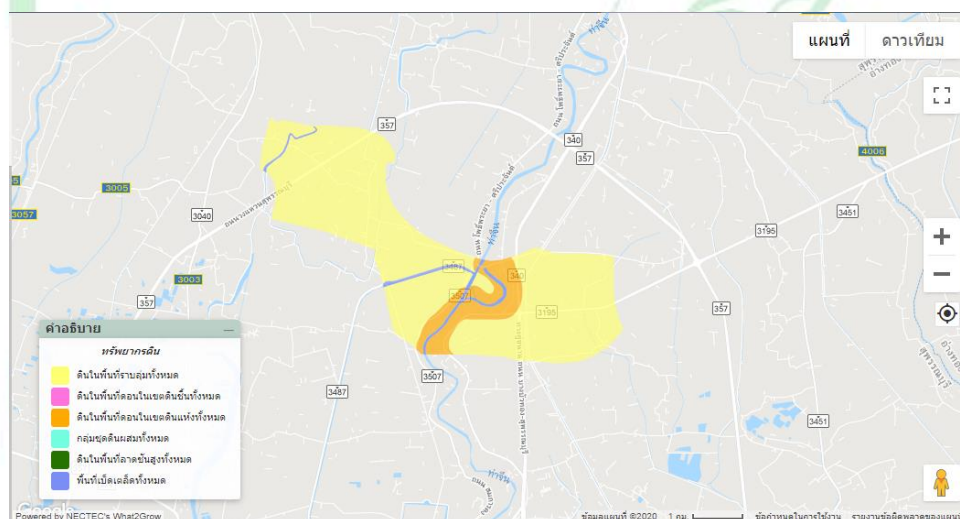
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
โพธิ์พระยา	๑๒,๐๘๒	--	๐
รวม	๑๒,๐๘๒	-	๐

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลโพธิ์พระยา มีลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีทรัพยากรดินและน้ำสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืช เช่น ข้าว มะม่วง

แผนที่แสดงความลาดชันของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชัน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลโพธิ์พระยา มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๒ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban) ชุดดินบางปะอิน (Bin) ชุดดินชัยนาท (Cn) ชุดดินชุมแสง (Cs) ชุดดินพิมาย (Pm) ชุดดินราชบุรี (Rb) ชุดดินสระบุรี (Sb) ชุดดินสิงห์บุรี (Sin) ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินท่าพล (Tn) และชุดดินท่าเรือ (Tr)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ราบตะกอนลำนํ้า มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วหรือค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหว่งเป็นร่องในฤดูแล้ง และอาจมีรอยถูไถในดิน ดินบนมีสีดำ หรือเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทา น้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง สีน้ำตาลแก่ หรือสีแดง อาจพบก้อนปูน หรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นกลางหรือด่างปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหว่ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำแนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

แนวทางการจัดการ : การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา บางแห่งยกทรง เพื่อปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

- ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

- ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกทรงกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

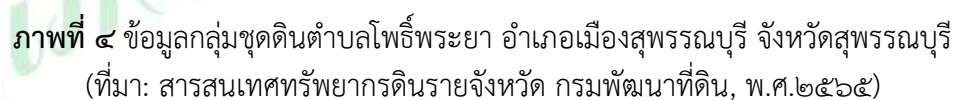
ชุดดิน : ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) ชุดดินลำสนธิ (Ls) ชุดดินน้ำตุ๊ก (Nd) ชุดดินธาตุพนม (Tp) ชุดดินตะพานหิน (Tph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

- ปลุกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

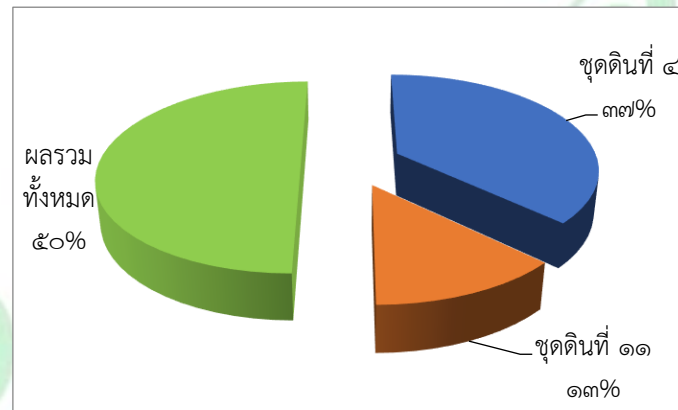

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)	ผลรวมทั้งหมด
ชุดดินที่ ๔	๘,๙๕๖	๘,๙๕๖
ชุดดินที่ ๑๑	๓,๑๖๖	๓,๑๖๖
ผลรวมทั้งหมด	๑๒,๐๘๒	๑๒,๐๘๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕

กราฟแสดงกลุ่มชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลโพธิ์พระยา สภาพภูมิอากาศเหมือนกับพื้นที่ทั่ว ๆ ไป ในเขตภาคกลาง คือ ได้รับอิทธิพลจากมรสุมที่ พัดผ่านต่อเนื่องกันตลอดปี กล่าวคือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพหนาวเย็นโดยทั่วไป จากนั้นมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ก็จะพัดเข้ามาแทนที่ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายนทำให้ มีฝนตกชุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนสิงหาคมและกันยายน

๓.๒ ฤดูกาล

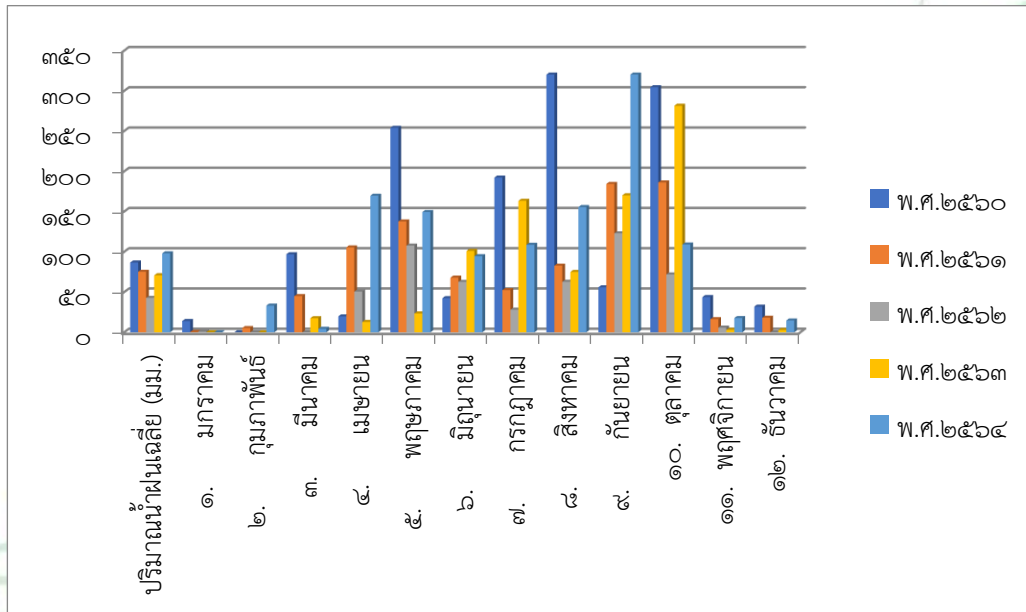
มี ๓ ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูหนาว ได้รับอิทธิพลจากมรสุมที่ พัดผ่านต่อเนื่องกันตลอดปี กล่าวคือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ก็จะพัดเข้ามาแทนที่ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม และฤดูฝน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายนทำให้มีฝนตกชุกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนสิงหาคมและกันยายน

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ตำบลโพธิ์พระยา มีสภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัว ฝนที่ตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม ทั้งนี้ จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน – ตุลาคม ของทุกปี โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๗๔.๗๔ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๖๔ มี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙๘.๐๙ มิลลิเมตร และช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร (ภาพที่ ๖)

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – พ.ศ.๒๕๖๔
(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ตำบลโพธิ์พระยา
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

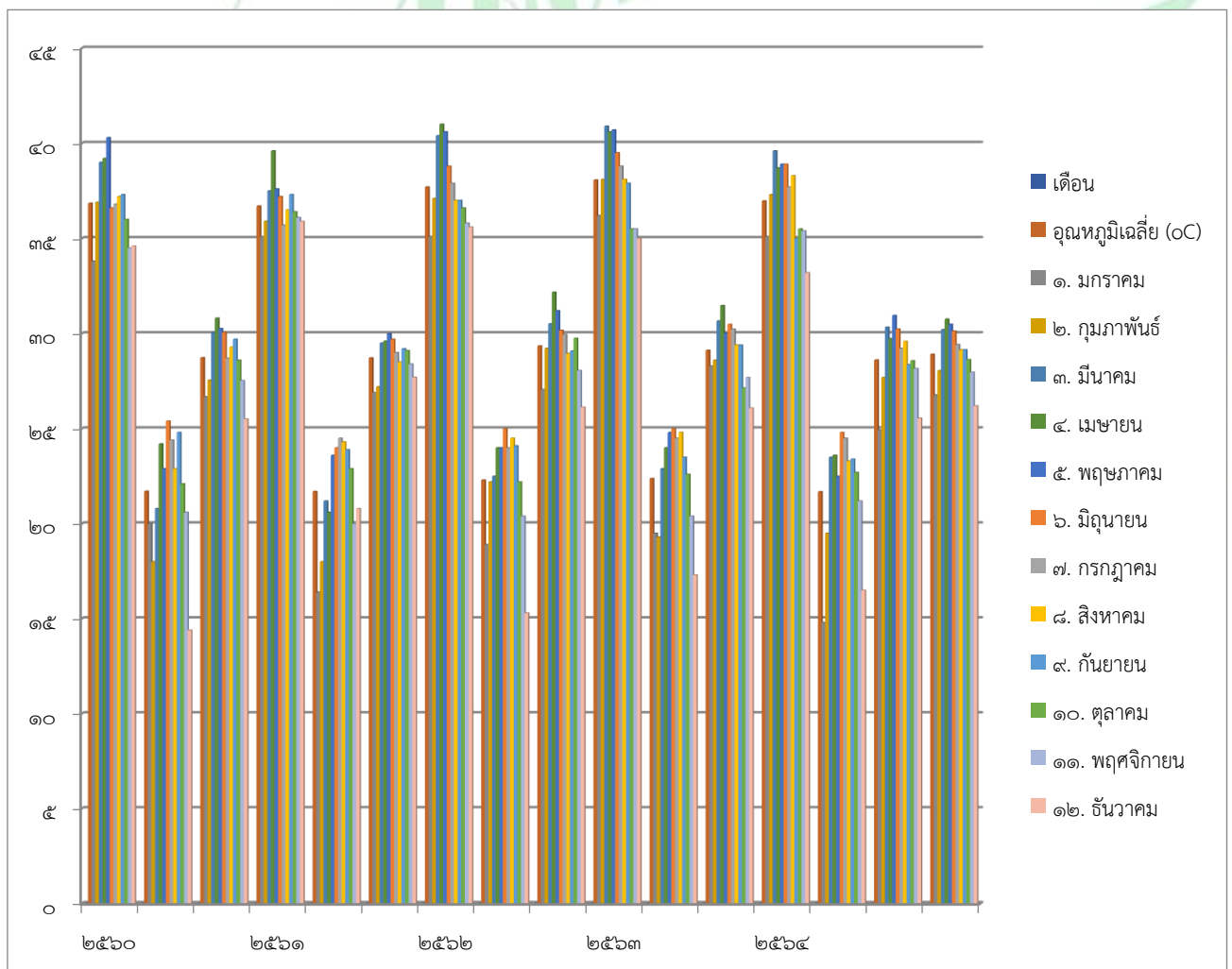
ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๘๖.๗๓	๗๕.๒	๔๒.๘	๗๐.๙	๙๘.๐๙
๑. มกราคม	๑๔	๐.๔	๐.๘	๐	๐
๒. กุมภาพันธ์	๐	๕.๓	๐	๐	๓๓.๑
๓. มีนาคม	๙๖.๙	๔๕	๐	๑๗.๕	๔.๓
๔. เมษายน	๑๙.๗	๑๐๕.๕	๕๐.๕	๑๒.๙	๑๖๙.๗
๕. พฤษภาคม	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗	๑๐๗.๗	๒๓.๔	๑๔๙.๔
๖. มิถุนายน	๔๒.๔	๖๗.๙	๖๒.๖	๑๐๑.๑	๙๔.๖
๗. กรกฎาคม	๑๙๒.๒	๕๒.๔	๒๘.๑	๑๖๓.๔	๑๐๘.๗
๘. สิงหาคม	๓๒๐.๒	๘๒.๘	๖๒.๘	๗๕	๑๕๕.๖
๙. กันยายน	๕๕.๙	๑๘๔.๓	๑๒๓	๑๗๐.๒	๓๒๐.๒
๑๐. ตุลาคม	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒	๗๑.๙	๒๘๑.๕	๑๐๙.๑
๑๑. พฤศจิกายน	๔๓.๘	๑๖.๓	๕.๘	๓	๑๗.๗
๑๒. ธันวาคม	๓๑.๙	๑๘.๑	๐	๒.๘	๑๔.๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตำบลโพธิ์พระยา อากาศหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ ๑๔ - ๓๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๘.๐๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๔.๘๐ องศาเซลเซียส อากาศร้อนช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิประมาณ ๑๘ - ๔๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘ องศาเซลเซียส นอกจากนั้นจะเป็นช่วงฤดูฝนคือเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๕๐ องศาเซลเซียส ในส่วนของความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๗๓.๗๓ % ซึ่งสูงสุดในเดือนตุลาคม ๗๙.๘๖ % และต่ำสุดในเดือนธันวาคม ๖๘.๔๔ % และถ้าดูเป็นปีจะพบว่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๗๗.๑๗ % และความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๙๗.๘๓ % (ตารางที่ ๗)

กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ (°C)															เฉลี่ย (°C)
	๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔			
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
เดือน	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)	๓๖.๘๕	๒๑.๗๑	๒๘.๗๓	๓๖.๗	๒๑.๗	๒๘.๗๒	๓๗.๗	๒๒.๓	๒๙.๓๕	๓๘.๐๗	๒๒.๓๘	๒๙.๑๒	๓๖.๙๗	๒๑.๖๙	๒๘.๖๑	๒๘.๙๑
๑. มกราคม	๓๓.๘	๒๐	๒๖.๖๘	๓๕.๑	๑๖.๔	๒๖.๙	๓๕.๑	๑๘.๙	๒๗.๐๖	๓๖.๒	๑๙.๕	๒๘.๒๙	๓๕.๑	๑๔.๘	๒๔.๙๔	๒๖.๗๗
๒. กุมภาพันธ์	๓๖.๙	๑๘	๒๗.๕๕	๓๕.๙	๑๘	๒๗.๒	๓๗.๑	๒๒.๒	๒๙.๒๒	๓๘.๑	๑๙.๓	๒๘.๖	๓๗.๓	๑๙.๕	๒๗.๖๙	๒๘.๐๕
๓. มีนาคม	๓๙	๒๐.๘	๓๐.๐๖	๓๗.๕	๒๑.๒	๒๙.๕	๔๐.๔	๒๒.๕	๓๐.๕๑	๔๐.๙	๒๒.๙	๓๐.๖๖	๓๙.๖	๒๓.๕	๓๐.๓๓	๓๐.๒๑
๔. เมษายน	๓๙.๒	๒๔.๒	๓๐.๘๑	๓๙.๖	๒๐.๖	๒๙.๖	๔๑	๒๔	๓๒.๑๗	๔๐.๖	๒๔	๓๑.๔๗	๓๘.๗	๒๓.๖	๒๙.๗๓	๓๐.๗๖
๕. พฤษภาคม	๔๐.๓	๒๒.๙	๓๐.๒๖	๓๗.๖	๒๓.๖	๓๐	๔๐.๖	๒๔	๓๑.๒	๔๐.๗	๒๔.๘	๓๐.๐๒	๓๘.๙	๒๒.๕	๓๐.๙๕	๓๐.๔๙
๖. มิถุนายน	๓๖.๖	๒๕.๔	๓๐.๐๗	๓๗.๒	๒๔	๒๙.๗	๓๘.๘	๒๕	๓๐.๑๗	๓๙.๕	๒๕	๓๐.๔๘	๓๘.๙	๒๔.๘	๓๐.๒๔	๓๐.๑๓
๗. กรกฎาคม	๓๖.๘	๒๔.๔	๒๘.๗๑	๓๕.๗	๒๔.๕	๒๙	๓๗.๙	๒๔	๒๙.๙๕	๓๘.๘	๒๔	๓๐.๒๓	๓๗.๗	๒๔.๕	๒๙.๒๒	๒๙.๑๒
๘. สิงหาคม	๓๗.๒	๒๒.๙	๒๙.๒๙	๓๖.๕	๒๔.๓	๒๘.๕	๓๗	๒๔.๕	๒๘.๕๕	๓๘.๑	๒๔.๘	๒๙.๔	๓๘.๓	๒๓.๓	๒๙.๕๙	๒๙.๑๕
๙. กันยายน	๓๗.๓	๒๔.๘	๒๙.๗	๓๗.๓	๒๓.๙	๒๙.๒	๓๗	๒๔.๑	๒๙.๐๘	๓๗.๙	๒๓.๕	๒๙.๓๙	๓๕	๒๓.๔	๒๘.๓๗	๒๙.๑๕
๑๐. ตุลาคม	๓๖	๒๒.๑	๒๘.๖	๓๖.๔	๒๒.๙	๒๙.๑	๓๖.๖	๒๒.๒	๒๙.๗๕	๓๕.๕	๒๒.๖	๒๗.๑๔	๓๕.๕	๒๒.๗	๒๘.๕๗	๒๘.๖๓
๑๑. พฤศจิกายน	๓๔.๕	๒๐.๖	๒๗.๕๓	๓๖.๑	๒๐	๒๘.๔	๓๕.๘	๒๐.๔	๒๘.๐๖	๓๕.๕	๒๐.๔	๒๗.๖๙	๓๕.๔	๒๑.๒	๒๘.๑๖	๒๗.๙๗
๑๒. ธันวาคม	๓๔.๖	๑๔.๔	๒๕.๕๑	๓๕.๙	๒๐.๘	๒๗.๗	๓๕.๖	๑๕.๓	๒๖.๑๓	๓๕	๑๗.๓	๒๖.๐๙	๓๓.๒	๑๖.๕	๒๕.๕๕	๒๖.๒๐

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

๔. เส้นทางคมนาคม

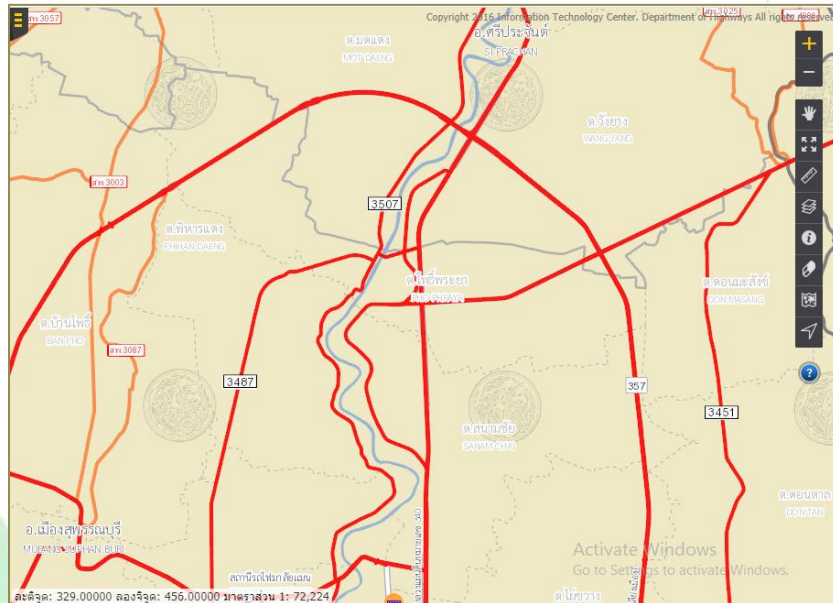
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลโพธิ์พระยา มีการเดินทางระหว่างอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ใช้เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร โดยใช้เส้นทาง ๔ เส้นทาง (ภาพที่ ๖) ได้แก่

- เส้นทางที่ ๑ จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนน ๓๔๐ (สายสุพรรณบุรี-ชัยนาท) ระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ผ่านหมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๗
- เส้นทางที่ ๒ จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนน ๓๔๐ (สายเก่า) สายสุพรรณบุรี -อ่างทอง ระยะทางประมาณ ๑๓ กิโลเมตร ผ่านหมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๗
- เส้นทางที่ ๓ จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนสายสุพรรณบุรี - วังลับ ระยะทางประมาณ ๑๕ กิโลเมตร มาตามริมคลองชลประทานผ่านสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ และผ่านเข้าหมู่บ้านหัวป้าน้อย (หมู่ที่ ๔ ตำบลพิหารแดง) ผ่านหมู่ที่ ๔
- เส้นทางที่ ๔ จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนสายสุพรรณบุรี - พินารแดง - โพธิ์พระยา ระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ผ่านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๖
- เส้นทางการเดินทางที่สำคัญ
 - ๑. สายที่ ๑ เส้นทางตลาดโพธิ์พระยา - โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โดยมีจุดจอดรถรับ-ส่ง ผู้โดยสารอยู่บริเวณเชิงสะพานข้ามแม่น้ำสุพรรณบุรี ฝั่งตะวันออกใกล้ศาลเจ้า

๒. สายที่ ๒ เส้นทางตลาดสุพรรณบุรี - โพธิ์พระยา มีจุดที่จอดรถรับ – ส่งผู้โดยสารอยู่บริเวณเชิงสะพานข้ามคลองส่งน้ำชลประทานสองพี่น้อง

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมทางหลวง <http://dohgis.doh.go.th/dohtottravel>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗)

ทางรถไฟ ไม่มี

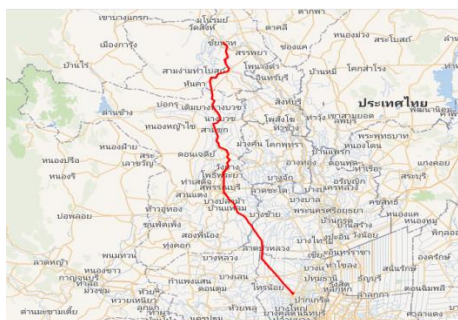
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนน ๓๔๐ (สายสุพรรณบุรี-ชัยนาท)

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๒ จุด (ถ้ามี) มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ จุดจอดรถรับ – ส่ง ผู้โดยสารอยู่บริเวณเชิงสะพานข้ามแม่น้ำสุพรรณบุรี ฝั่งตะวันออก ใกล้ศาลเจ้า และจุดเชิงสะพานข้ามคลองส่งน้ำชลประทานสองพี่น้อง

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ เส้นทางระหว่าง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ถึง จังหวัดชัยนาท ระยะทาง ๑๖๔.๒๑ กิโลเมตร

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลโพธิ์พระยา เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

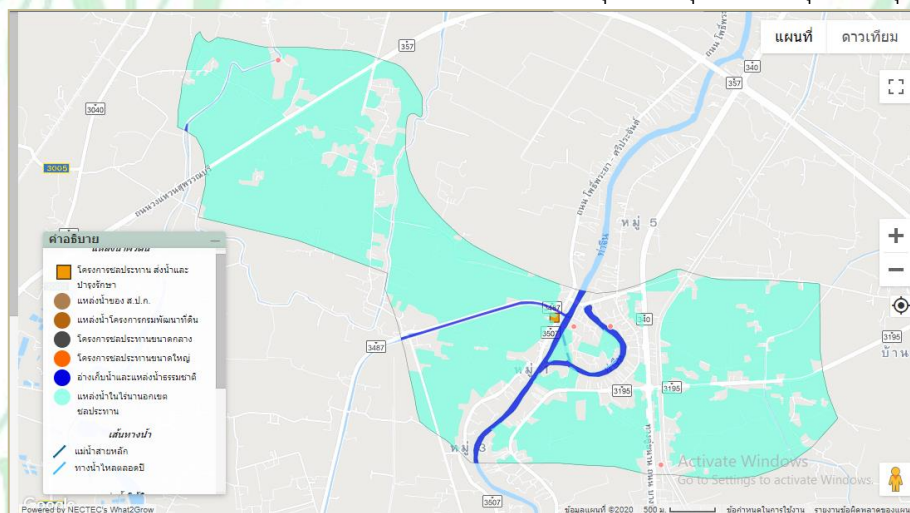
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน คลองน้ำชลประทานปากคลองตาล้าน คลองส่งน้ำชลประทานหนองจิก คลองส่งน้ำหัวด

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- โครงการส่งน้ำชลประทานโพธิ์พระยา คลอง ๑ ขวา คลอง ๑ ซ้าย คลอง ๒ ซ้าย ๑ ซ้าย โครงการส่งน้ำชลประทานสามชุก คลอง ๒ ซ้าย ๑ ขวา ซึ่งมีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ๙,๕๗๙ ไร่
- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ บ่อน้ำตื้น จำนวน ๑ แห่ง และประปาหมู่บ้าน ๕ แห่ง

แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลโพธิ์พระยา ประชากรมีอาชีพหลัก คือ การเกษตร มีพื้นที่การเกษตร ๗,๔๗๕ ไร่ (ร้อยละ ๖๑.๘๗ ของพื้นที่ตำบล) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ ๒๕๖๕) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

- โครงสร้างการผลิต โดยพื้นที่ตำบลมีโครงสร้างการผลิตโดยพื้นฐานมีการผลิตข้าวเป็นพืชหลัก
- โครงสร้างตลาดสินค้าและบริการ โดยส่วนใหญ่มีตลาดรับซื้อสินค้าเป็นตลาดภายในประเทศ
- แหล่งจำหน่ายเป็นโรงสีข้าวภายในชุมชน และนอกชุมชนบริเวณใกล้เคียง

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๕

หมู่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
		ข้าวนาปี	ไม้ผล	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ผัก	ไม้ดอก	รวม
๑	๘๖๐	๑๘๐	๔๐		๖	๑๐		๒๓๖
๒	๒,๒๙๐	๑,๖๒๐	๑๙๐	๓๗		๗		๑,๘๕๔
๓	๖๐๘		๑๐		๒			๑๒
๔	๓,๘๘๘	๒,๕๕๐	๒๑๐	๓	๗	๕		๒,๗๗๕
๕	๒,๐๗๖	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๐	๑	๒		๑,๖๑๓
๖	๑,๕๙๐	๗๐๐	๘๖	๑๐		๗		๘๐๓
๗	๗๗๐	๑๕๐	๒๓		๗	๑	๑	๑๘๒
พื้นที่รวม	๑๒,๐๘๒	๖,๗๐๐	๖๕๙	๖๐	๒๓	๓๒	๑	๗,๔๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
โพธิ์พระยา	๗๘	๘๗				๒,๕๕๕	๔๕๑		
รวมทั้งหมด	๗๘	๘๗				๒,๕๕๕	๔๕๑		

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ - ไม่มี -
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน - ไม่มี -
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ - ไม่มี -

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้ง ทะเล (ไร่)	กุ้งน้ำ จืด (ไร่)	ปลา ทะเล (ไร่)	ปลาน้ำ จืด (ไร่)	สัตว์น้ำ สวยงาม (ไร่)	สัตว์น้ำ อื่นๆ (ไร่)
โพธิ์พระยา	๑๙				๓๘.๗๕		
รวมทั้งหมด	๑๙				๓๘.๗๕		

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

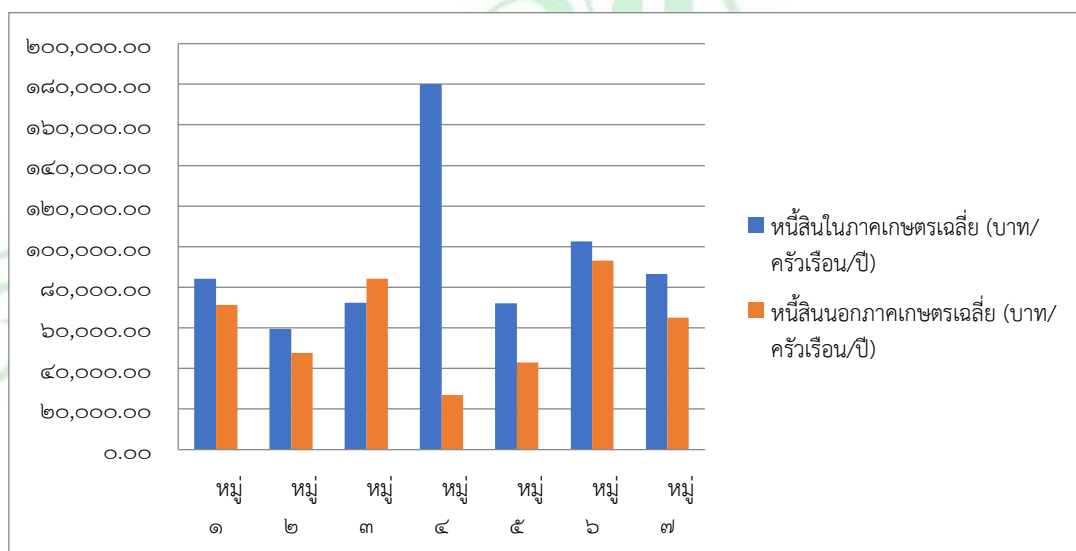
๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

- เกษตรกรส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ได้แก่ ทำนา ไม้ผล ไร่ และผักสวนครัว ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยทั้งในและนอกภาคการเกษตรทั้งสิ้นประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท/ปี โดยแยกเป็นรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๕๐,๐๐๐ บาท และนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท
- รายจ่ายในครัวเรือน จะเป็นค่าใช้จ่ายในภาคเกษตรซื้อปัจจัยการผลิต เฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี ค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยปีละ ๒๕,๐๐๐ บาท/ปี

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา มีภาวะหนี้สินเฉลี่ยรวม ๑๕๗,๖๕๖.๘๒ บาท โดยแยกเป็นหนี้สินเฉลี่ยรวมภาคการเกษตร จำนวน ๑๑๑,๖๒๒.๐๘ บาท และหนี้สินเฉลี่ยรวมนอกภาคการเกษตร จำนวน ๔๖,๐๓๔.๗๔ บาท โดยสินเชื่อเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

กราฟแสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๑ แสดงภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุพรรณบุรี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่ากับ ๙๘,๙๘๖ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) มีมูลค่า เท่ากับ ๘๗,๖๕๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๕,๓๓๔ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑๘.๓

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capital GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๑๖,๑๔๙ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๙๘,๓๙๖ บาท จำนวน ๑๗,๗๕๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.						
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ภาคเกษตร	๑๐,๗๙๗	๑๑,๘๕๔	๑๓,๑๑๙	๑๑,๘๑๖	๑๐,๙๔๗	๑๒,๗๖๐	๑๓,๓๐๐
ภาคบริการ	๒๖,๔๖๖	๒๗,๗๕๓	๒๘,๗๗๒	๒๘,๗๔๙	๒๘,๘๗๔	๒๙,๐๗๕	๓๑,๗๑๖
ภาคอุตสาหกรรม	๑๐,๐๒๒	๑๐,๑๓๙	๑๑,๔๑๒	๑๑,๑๙๓	๑๐,๔๐๒	๑๒,๑๑๑	๑๒,๔๖๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๖,๓๖๕	๔๙,๗๔๕	๕๒,๖๐๓	๕๑,๗๕๘	๔๙,๒๒๓	๕๔,๙๔๖	๕๗,๔๘๓

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)*	๙๖,๑๗๖	๑๐๑,๘๙๗	๑๐๙,๔๗๙	๑๐๗,๙๐๔	๑๐๕,๒๓๘	๙๘,๓๙๖	๑๑๖,๑๔๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๕๒	๘๕๓	๘๕๔	๘๕๓	๘๕๒	๘๕๐	๘๕๒

หมายเหตุ : ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ข้อมูลประมาณการณ โดยวิธี Management Chart จากสำนักงานคลัง
จังหวัดสุพรรณบุรี

* ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท) คำนวณ ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๕

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

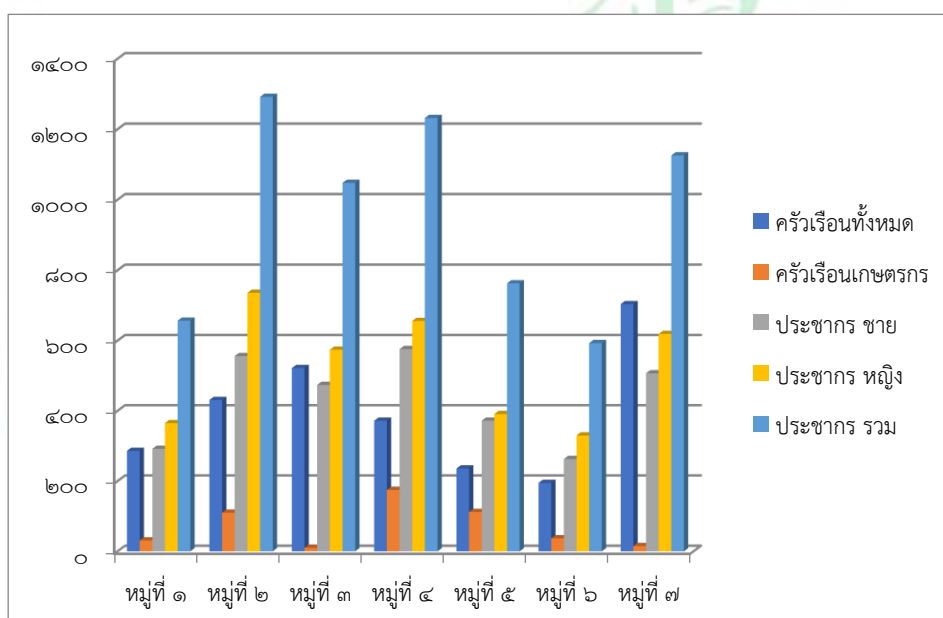
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

ตำบลโพธิ์พระยา มีประชากรทั้งสิ้น ๖,๗๑๑คน จำนวนครัวเรือน ๒,๗๔๖ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๓,๐๔๐คน หญิง ๓,๖๗๑คน ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลโพธิ์พระยานับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นหมู่ ดังนี้
ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ ๑	๒๘๖	๓๑	๒๙๒	๓๖๕	๖๕๗
หมู่ที่ ๒	๔๓๑	๑๑๐	๕๕๖	๗๓๖	๑,๒๙๒
หมู่ที่ ๓	๕๒๒	๑๐	๔๗๔	๕๗๔	๑,๐๔๘
หมู่ที่ ๔	๓๗๒	๑๗๕	๕๗๖	๖๕๖	๑,๒๓๒
หมู่ที่ ๕	๒๓๖	๑๑๒	๓๗๒	๓๙๑	๗๖๓
หมู่ที่ ๖	๑๙๕	๓๗	๒๖๓	๓๓๐	๕๙๓
หมู่ที่ ๗	๗๐๔	๑๕	๕๐๗	๖๑๙	๑,๑๒๖
รวม	๒,๗๔๖	๔๙๐	๓,๐๗๐	๓,๖๗๑	๖,๗๑๑

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

กราฟแสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖.๔ การศึกษา

ตำบลโพธิ์พระยา มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๕ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา

๑.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดวังกุ่ม

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ๒ แห่ง คือ

๒.๑ โรงเรียนวัดวรจันทร

๒.๒ โรงเรียนวัดพริ้ว

๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส) จำนวน ๑ แห่ง คือ

๔.๑ โรงเรียนวัดวังกุ่ม

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๓๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๑ แห่ง

๑.๒.๒ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๒ แห่ง

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยส่วนใหญ่ผู้นับถือศาสนาพุทธ และมีส่วนน้อยที่นับถือศาสนาอื่น ๆ สำหรับข้อห้ามก็ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ที่ชุมชนคิดและกำหนดร่วมกัน ซึ่งมีวัด จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ วัดวรจันทร วัดพริ้ว และวัดนิเวศน์ปวนาราม (วังกุ่ม)

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา ได้ประชาสัมพันธ์ เชิญชวนประชาชนมาร่วมทำบุญตักบาตร อาหารแห้ง ณ สถานที่สนามโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา ในเช้าของวันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี

- งานประเพณีสงกรานต์ เทศบาลตำบลโพธิ์พระยา ได้จัดพิธีรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ในช่วง วันที่ ๑๓ - ๑๖ เมษายน ของทุกปี

- งานประเพณีลอยกระทง เทศบาลตำบลโพธิ์พระยา จัดประกวดกระทงและหุ่นน้อยนพมาศ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

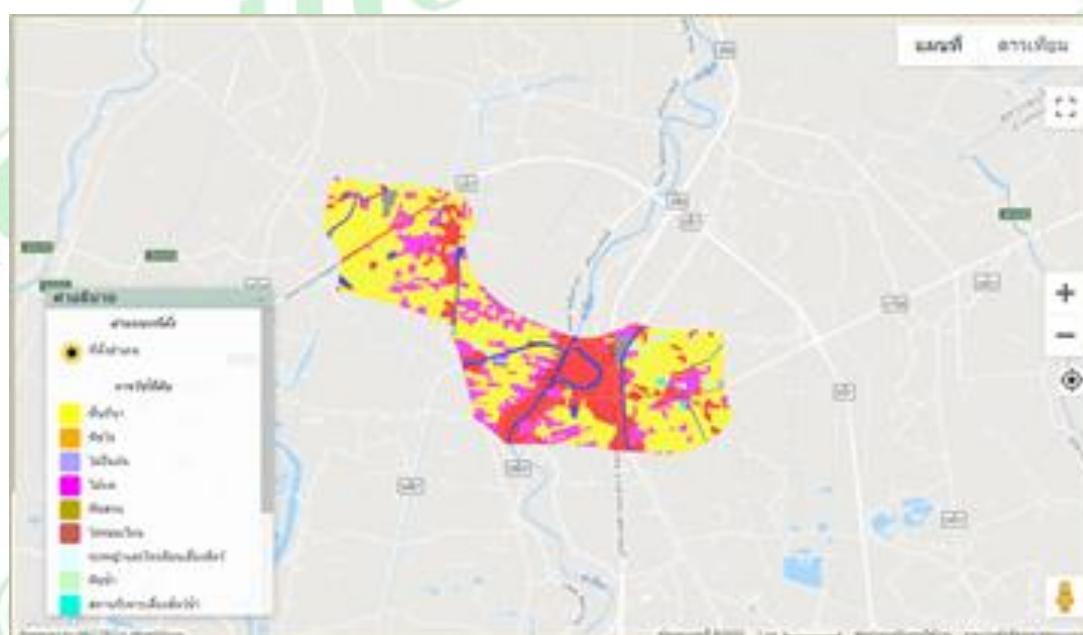
ตำบลโพธิ์พระยา มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตร จำนวน ๗,๔๗๕ ไร่ ร้อยละ ๖๑.๘๗ รองลงมา คือ ที่อยู่อาศัย จำนวน ๓,๖๓๐ ไร่ ร้อยละ ๓๐.๐๔ และพื้นที่อื่น ๆ จำนวน ๔๗๗ ไร่ ร้อยละ ๘.๐๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า		
พืชไร่	๖๐	๐.๕๐
ไม้ยืนต้น	๒๓	๐.๑๙
ไม้ผล	๖๕๙	๕.๔๕
พืชสวน	๓๓	๐.๒๗
พื้นที่นา	๖,๗๐๐	๕๕.๔๕
พื้นที่น้ำ		
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๘.๗๕	๐.๓๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์		
พื้นที่ลุ่ม		
พื้นที่น้ำ		
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓,๖๓๐	๓๐.๐๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๓๘.๒๕	๓.๖๗

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕

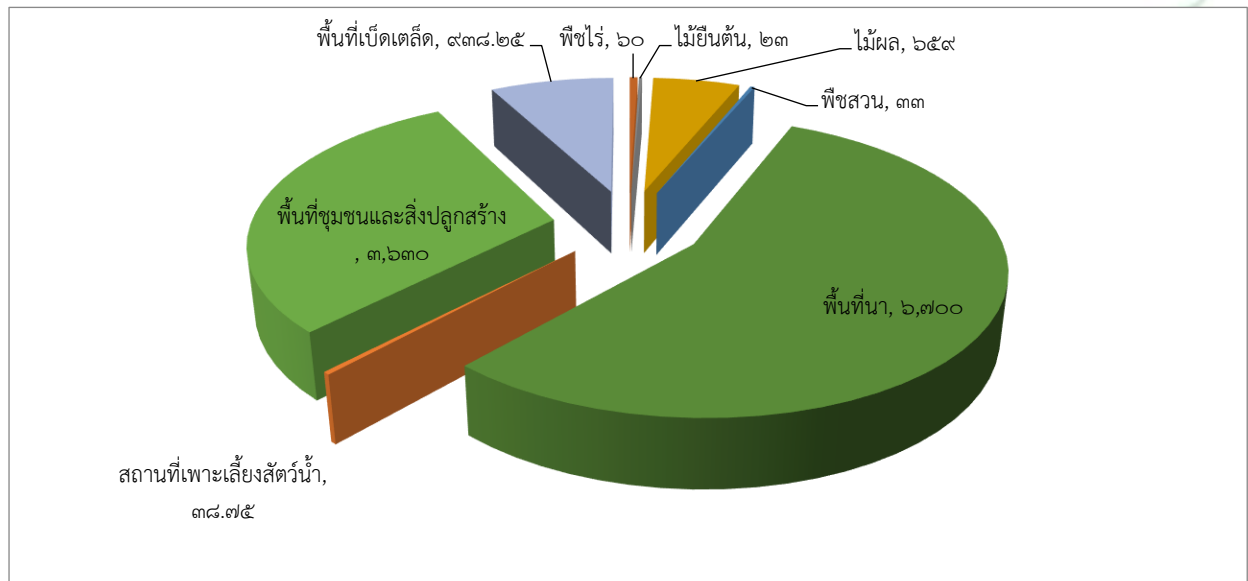
แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลโพธิ์พระยา พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ การเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก เกษตรกรปลูกข้าวนาปี จำนวน ๔๑๙ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี จำนวน ๖,๗๐๐ ไร่ มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๕๐ กิโลกรัม เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกไม้ผล จำนวน ๕๐ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกมะม่วง จำนวน ๖๐๗ ไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๐ นิยมปลูกมะม่วง กล้วยน้ำว้า มะนาว และกล้วยหอม เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกแห้วจีน จำนวน ๘ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกแห้วจีน จำนวน ๓๗ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๓,๐๐๐ กิโลกรัม

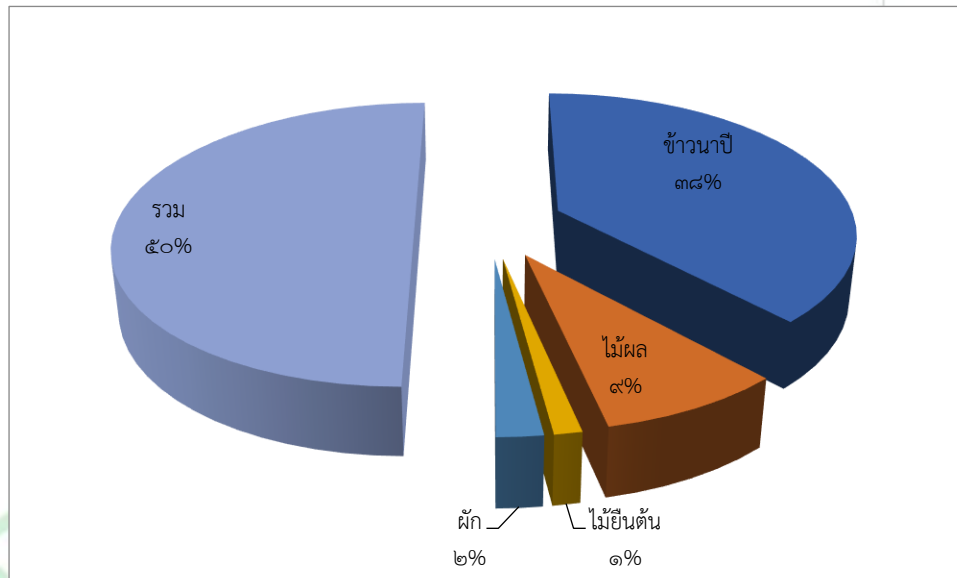
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
		ข้าวนาปี	ไม้ผล	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ผัก	ไม้ดอก	รวม
๑	๘๖๐	๑๘๐	๔๐		๖	๑๐		๒๓๖
๒	๒,๒๙๐	๑,๖๒๐	๑๙๐	๓๗		๗		๑,๘๕๔
๓	๖๐๘		๑๐		๒			๑๒
๔	๓,๘๘๘	๒,๕๕๐	๒๑๐	๓	๗	๕		๒,๗๗๕
๕	๒,๐๗๖	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๐	๑	๒		๑,๖๑๓
๖	๑,๕๙๐	๗๐๐	๘๖	๑๐		๗		๘๐๓
๗	๗๗๐	๑๕๐	๒๓		๗	๑	๑	๑๘๒

พื้นที่ รวม	๑๒,๐๘๒	๖,๗๐๐	๖๕๙	๖๐	๒๓	๓๒	๑	๗,๔๗๕
----------------	--------	-------	-----	----	----	----	---	-------

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลโพธิ์พระยา มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	กลุ่มดอกไม้จันทน์โพธิ์พระยา	นายอนันต์ สัมพันธ์จิตต์	อกไม้จันทน์	๔๔	๓	โพธิ์พระยา
๒	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย	นางสุชีลา มาเรือนกุล	ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย	๕๐/๑๕	๓	โพธิ์พระยา
๓	บริษัท เบญจรงค์ทองโพธิ์พระยา จำกัด	นายสุเมธ จ้วนจินดา	ชุดถ้วยข้าว โถเครื่องเบญจรงค์	๒๖/๗	๗	โพธิ์พระยา

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	
เครื่องมือ	
ผ้า เครื่องแต่งกาย	
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๖

สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	
รวม	๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี	๑๐๓	๒	โพธิ์พระยา	๒๐	นายมานิตย์ แสงดาว
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านห้วยหมาก	๗๐/๓	๒	โพธิ์พระยา	๓๐	นายอำไพ นิลน้ำคำ

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
แม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยหมาก	๕๑/๒	๒	โพธิ์พระยา	๑๐	นางกัลย์จิตา โฆจิตเดชาวงษ์
กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านวังกุ่มพัฒนา	๘๕	๔	โพธิ์พระยา	๒๐	นางเครือวัลย์ หนูปราง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

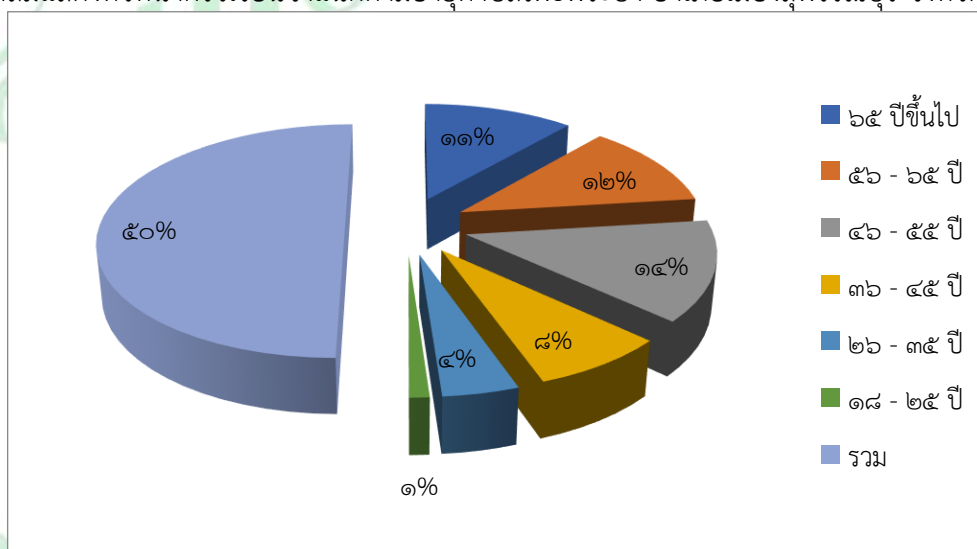
ตำบลโพธิ์พระยา มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๔๙๐ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑๓๕ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๕ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑๑๔ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๗ อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๑๒ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖ อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๗๖ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๑ อายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี จำนวน ๔๒ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๑๑ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๑๒	๒๒.๘๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๑๔	๒๓.๒๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๓๕	๒๗.๕๕
๓๖ - ๔๕ ปี	๗๖	๑๕.๕๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๒	๘.๕๗
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๑	๒.๒๔
รวม	๔๙๐	๑๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

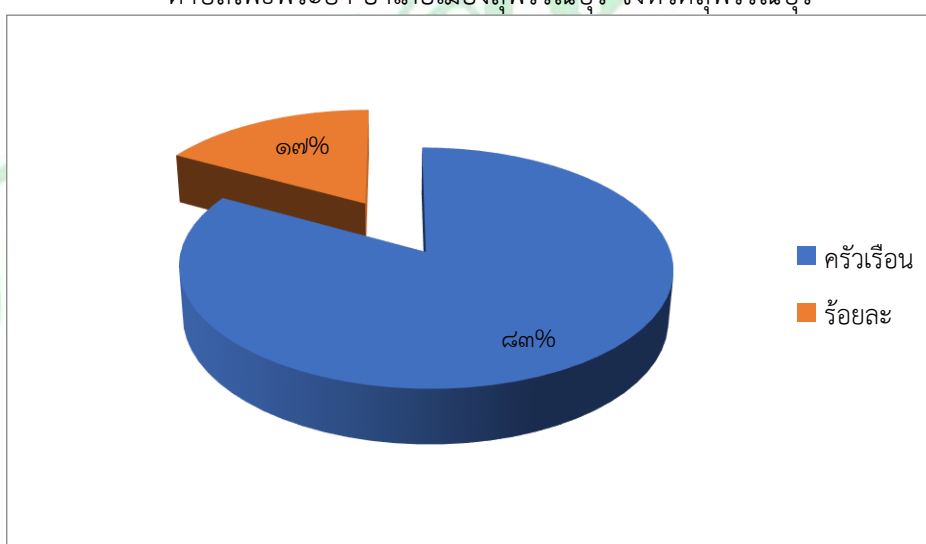
ตำบลโพธิ์พระยา มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๔๓๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๔

ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔๓๒	๘๘.๑๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๘	๑๑.๘๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

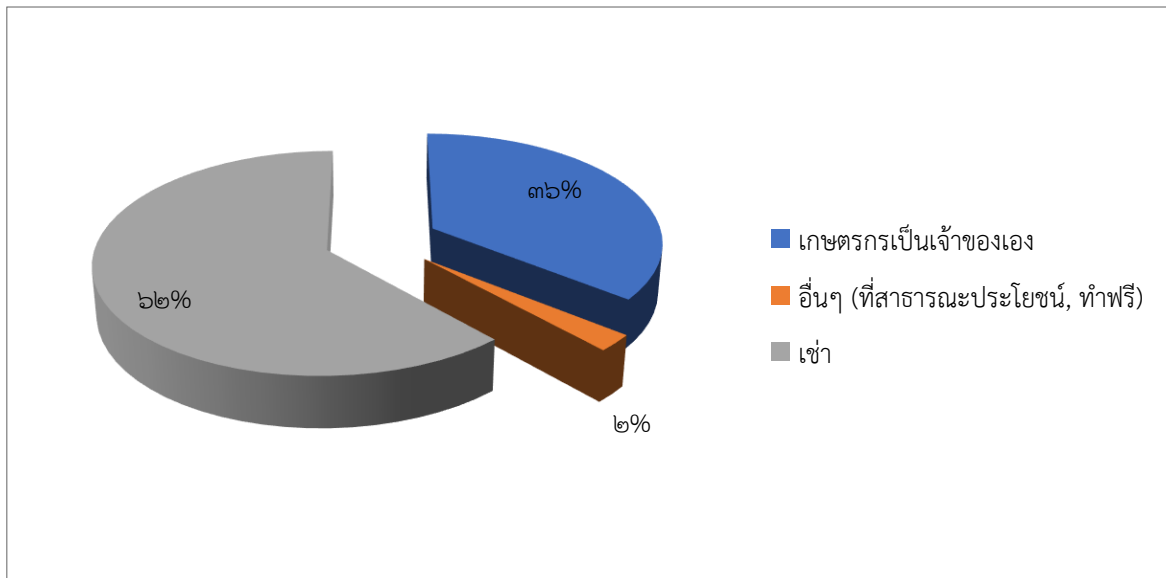
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่าที่ดิน จำนวน ๓๐๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘๔ รองลงมา คือ เป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๗๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๑ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑๗๕	๓๕.๗๑
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑๒	๒.๔๕
เช่า	๓๐๓	๖๑.๘๔

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

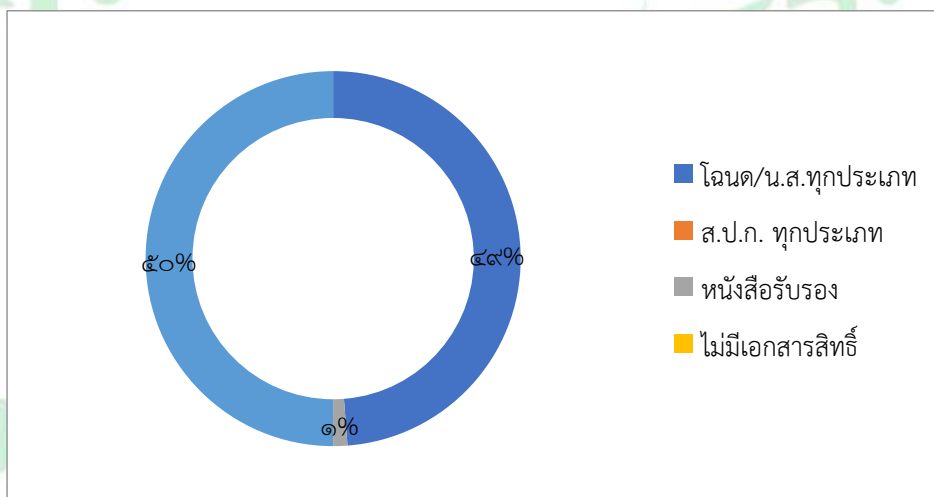
เกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๔๗๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕๕ รองลงมา คือ หนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๕ และไม่มีเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เอกสารสิทธิ์ประเภท สป.ก. ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๔๗๘		๑๒		๔๙๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๕)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลโพธิ์พระยา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒ แห่ง สมาชิก ๓๐ ราย

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
โพธิ์พระยา	๑	๒๐	๑	๑๐			๒	๕๐				
รวม	๑	๒๐	๑	๑๐			๒	๕๐				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลโพธิ์พระยา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปกริพ	
โพธิ์พระยา		๑	๑		๑	๑			
รวม		๑	๑		๑	๑			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลโพธิ์พระยา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๗ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗ ราย รองลงมา คือ หมอдинอาสา ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอдин อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
โพธิ์พระยา					๒	๗			
รวม					๒	๗			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

(๒) ปรากฏชาวบ้าน

ตำบลโพธิ์พระยา มีปรากฏชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปรากฏชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปรากฏแต่ละคน ซึ่งในตำบลโพธิ์พระยามีปรากฏชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลปรากฏชาวบ้าน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
โพธิ์พระยา	๑	นายโกสุม ม่วงพันธ์ุ	เลขที่ ๗๙ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	การลดต้นทุนการผลิตข้าว
รวม	๑			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : แปลงใหญ่ (ทั่วไป) ข้าว กลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายโกสุม ม่วงพันธ์ุ

บ้านเลขที่ ๗๙ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โทร.๐๘ ๖๗๕๐ ๗๓๗๗

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยาประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ ทำนา ทำสวน ปลูกผัก ซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาในการประกอบกิจกรรมการเกษตร เช่น ใช้ปริมาณเมล็ดพันธุ์จำนวนมากเกินความจำเป็น ขาดความรู้ และที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาเมื่อประสบปัญหาโรคและแมลงรบกวน การใช้ปุ๋ย และสารเคมีเกินความจำเป็น ขาดการจัดการในการเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อให้ได้คุณภาพเหมาะสมสำหรับการเป็นข้าวปลูกในฤดูต่อไป และไม่สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดย การใช้สารชีวภัณฑ์ และการพัฒนาคุณภาพการผลิตให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดย การใช้สารชีวภัณฑ์

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๓. การผลิตสารชีวภัณฑ์

หลักสูตรบังคับ : ๑. เศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรทฤษฎีใหม่

๓. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๔. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๕. การผลิตสารชีวภัณฑ์

หลักสูตรเสริม : ๑. เกษตรปลอดภัย

๒. การปรับปรุงบำรุงดิน

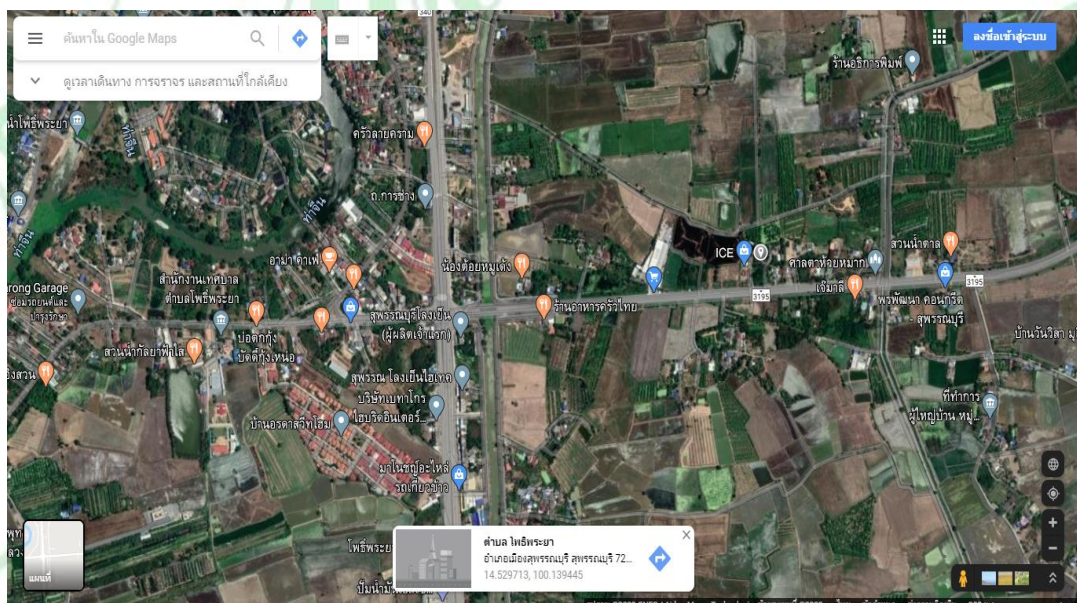
ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลโพธิ์พระยา
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	แปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้าน ห้วยหมาก	ลดต้นทุนการผลิตข้าว	๒	โพธิ์พระยา	นายอำเภอ ไพล นิลน้ำคำ	๐๘ ๑๒๙๗ ๗๔๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <https://www.google.co.th/maps/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ .

ตำบลโพธิ์พระยา มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่
แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ ห้วยหมาก (ข้าว) กลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก
ที่อยู่ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด
กิจกรรม ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๑๖๕ บาท/ไร่ เป็น ๒,๙๓๕ บาท (๒๙.๕๓%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐/ไร่ เป็น ๙๒๐/ไร่ (๑๕.๕%)
- เป้าหมายรายได้ ๕,๔๐๐,๐๐๐ บาท/ไร่

- ประเมินการรายจ่าย ๑,๕๑๕,๖๕๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. คงต้นทุนการผลิตให้อยู่ในระดับเดิม ๒,๙๓๕ บาท/ไร่ (ไม่รวมค่าเช่า) โดย ลดการใช้เมล็ดพันธุ์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารเคมีเป็นสารชีวภาพ สารสมุนไพรทดแทนสารเคมี การหมักและไถกลบตอซัง การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ ต่าง ๆ ที่ช่วยปรับปรุงดิน

๒. เพิ่มผลผลิต ๙๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๙๒๐ กิโลกรัม/ไร่

ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
๑. การเตรียมดิน					✓								๒๑๘,๒๕๐	๕,๕๐๐,๐๐๐
๒. การเตรียมเมล็ดพันธุ์					✓								๑๙๔,๐๐๐	
๓. ให้น้ำ					✓	✓	✓						๗๒,๗๕๐	
๔. หว่านข้าว					✓								๒๔,๒๕๐	
๕. ฉีดยาคุม					✓								๒๓๒,๕๐๐	
๖. ใส่ปุ๋ย					✓	✓							๓๗๑,๐๒๕	
๗. ฉีดสารกำจัดศัตรูพืช					✓	✓							๙๗,๐๐๐	
๘. ฉีดฮอร์โมน							✓						๔๓,๙๕๐	
๙. เก็บเกี่ยว									✓				๒๑๘,๒๕๐	
๑๐. ขนส่ง									✓				๔๓,๖๕๐	
รวม													๑,๕๑๕,๖๕๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสว่างแดนดิน, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	โพธิ์พระยา	แปลงใหญ่๔ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก	ข้าว	๓๐		นายอำเภอไพโรจน์ นิลน้ำคำ	๐๘ ๑๒๙๗ ๗๔๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสว่างแดนดิน, พ.ศ.๒๕๖๕

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

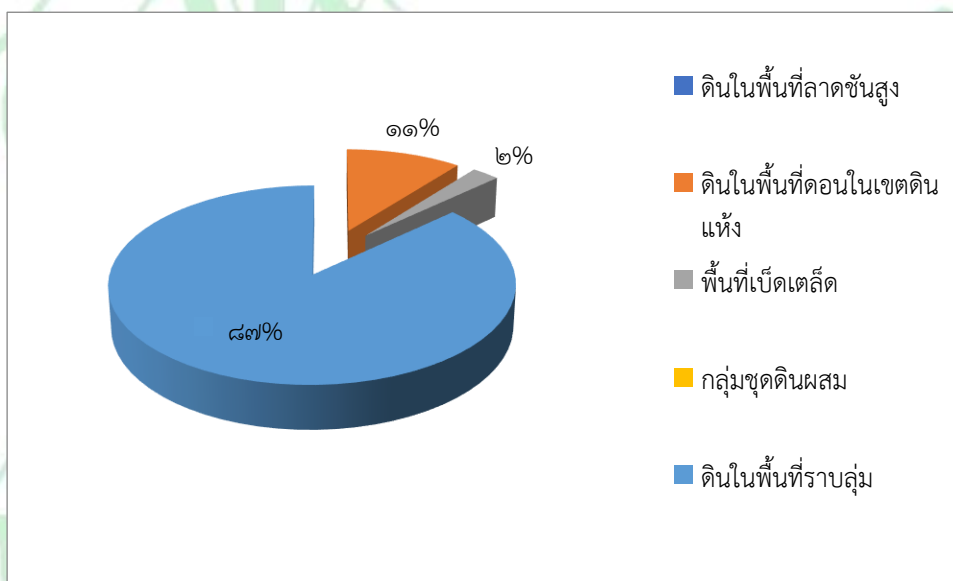
ดินในพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา ทรัพยากรดินทั้งหมด ๙,๕๗๙ ไร่ แบ่งเป็น ดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๘,๓๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๐ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ๑,๐๑๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๕ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๒๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๕

ตารางที่ ๒๙ แสดงทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑,๐๑๑	๑๐.๕๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๔๔	๒.๕๕
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๘,๓๒๔	๘๖.๙๐

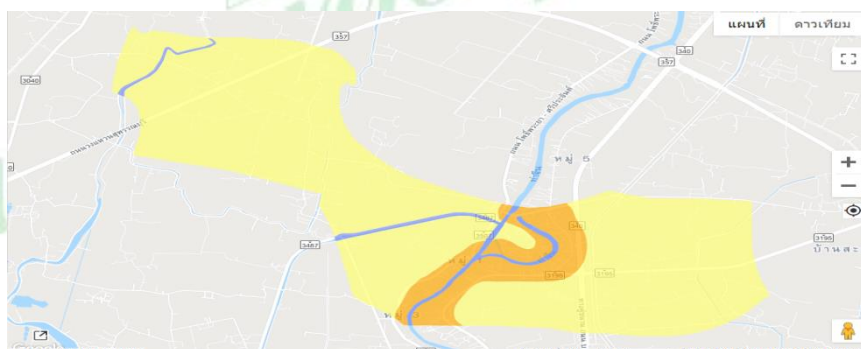
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๕)

แผนที่แสดงทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕)

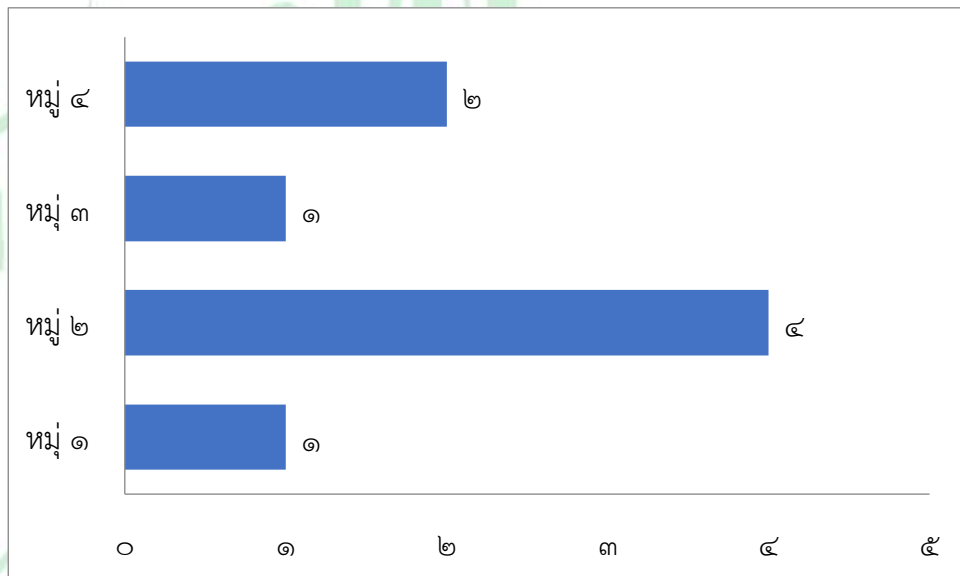
๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลโพธิ์พระยา เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๒% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลโพธิ์พระยา รวมทั้งสิ้น ๘ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

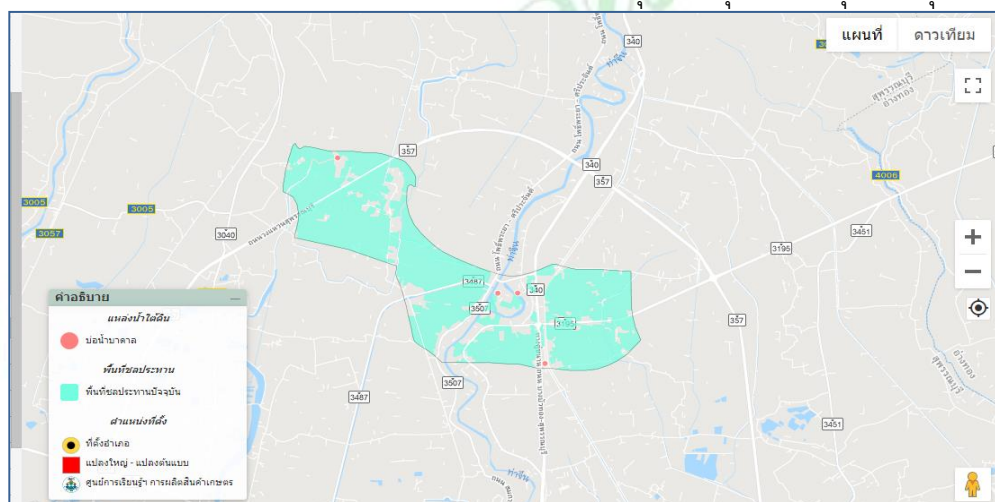
หมู่ที่ ๑	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๒	จำนวน ๔ บ่อ
หมู่ที่ ๓	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๔	จำนวน ๒ บ่อ

กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

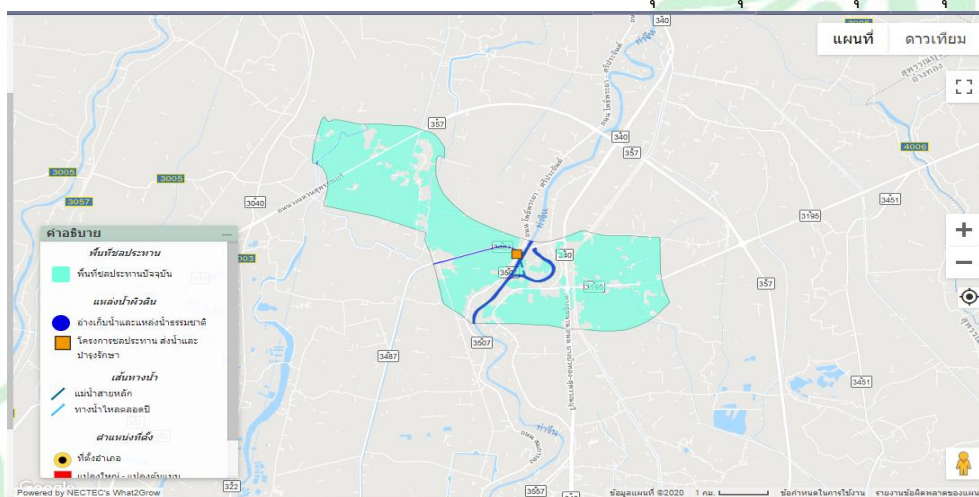
แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๔ แสดงภาพแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลโพธิ์พระยา มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ดังนี้ แหล่งน้ำธรรมชาติ จากแม่น้ำท่าจีน จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน ๑ แห่ง

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI (ไม่มี)

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ำข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

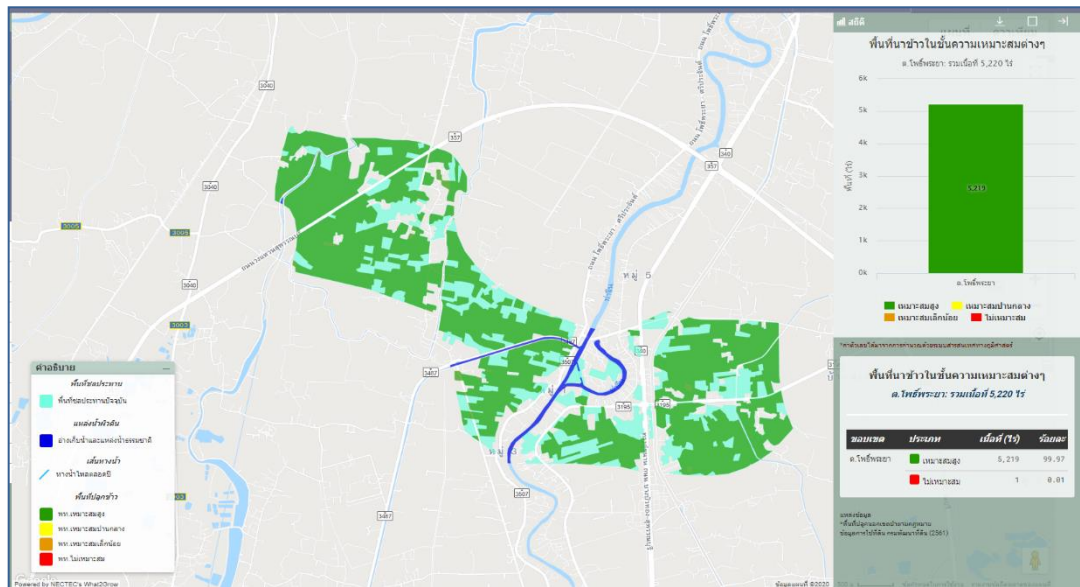
ตำบลโพธิ์พระยา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด ๖,๗๐๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖,๕๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓

ตารางที่ ๓๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
โพธิ์พระยา	๖,๕๐๐			๒๐๐	๖,๗๐๐

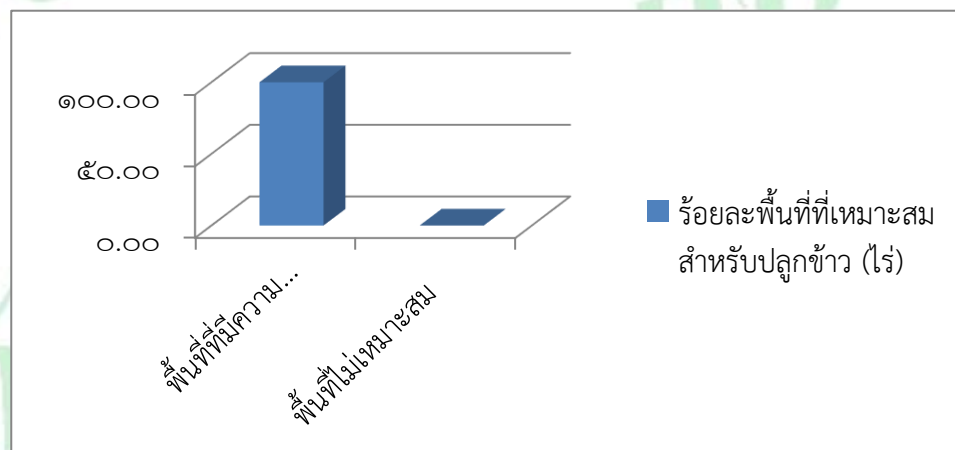
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

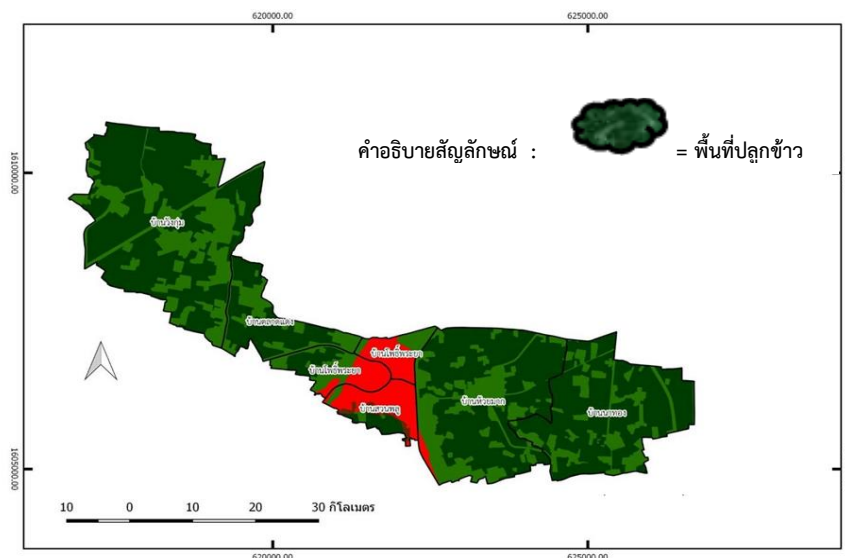
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๖,๗๐๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๒,๕๕๐ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑,๖๒๐ ไร่ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๗๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๑๘๐ ไร่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	๑๘๐
๒	๑,๖๒๐
๓	
๔	๒,๕๕๐
๕	๑,๕๐๐
๖	๗๐๐
๗	๑๕๐
รวม	๖,๗๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๕)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

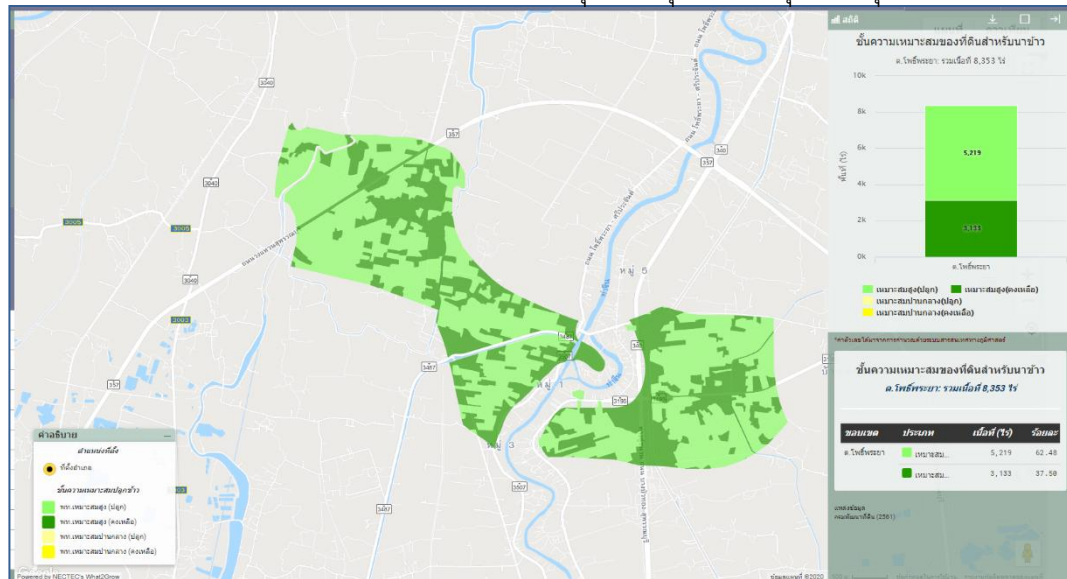
ตำบลโพธิ์พระยา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด ๖,๗๐๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖,๕๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓

ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
โพธิ์พระยา	๖,๕๐๐			๒๐๐	๖,๗๐๐

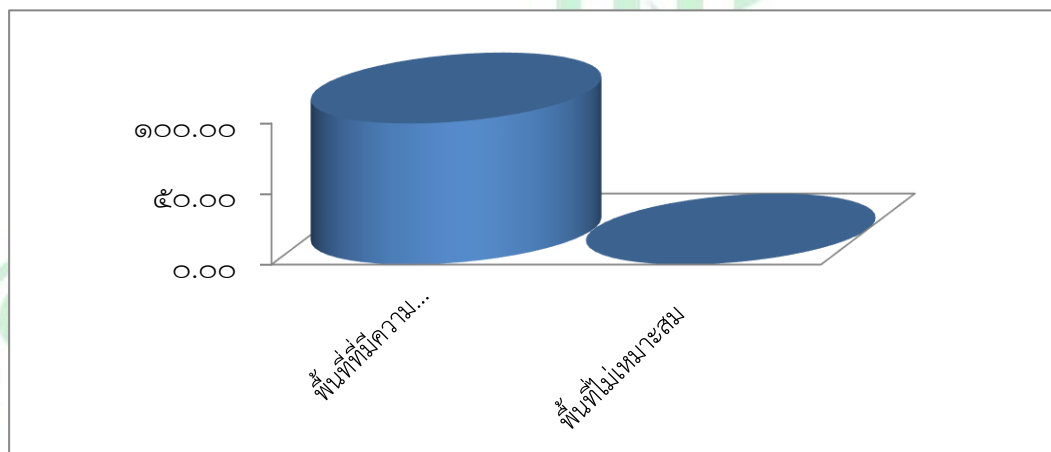
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

กราฟแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

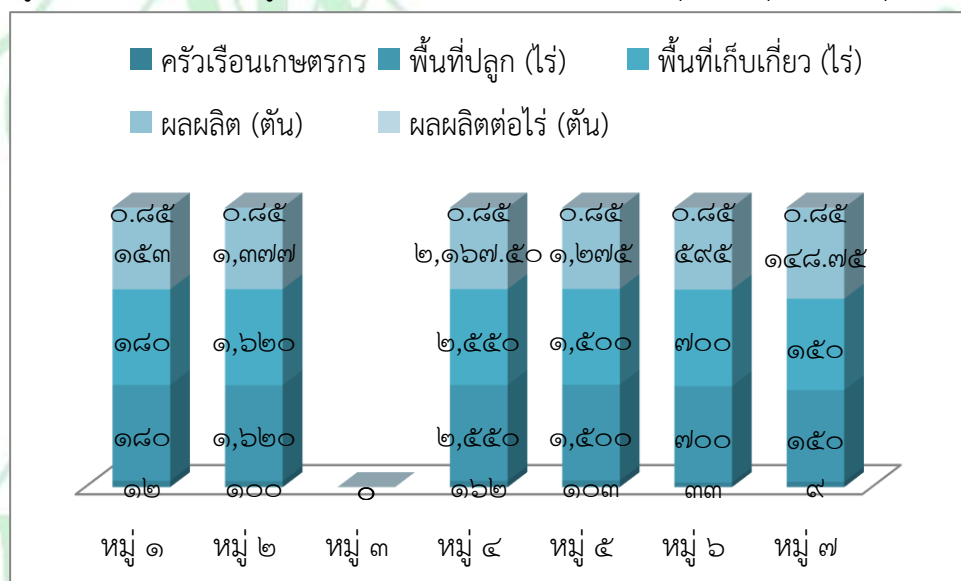
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๖,๓๐๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๒,๕๕๐ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑,๖๒๐ ไร่ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๗๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๑๘๐ ไร่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑๕๐ ไร่ ตามลำดับ และหมู่ที่ ๓ (ไม่มีพื้นที่ปลูกในหมู่) ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หมู่ ๑	๑๒	๑๘๐	๑๘๐	๑๕๓	๐.๘๕
หมู่ ๒	๑๐๐	๑,๖๒๐	๑,๖๒๐	๑,๓๗๗	๐.๘๕
หมู่ ๓				-	๐
หมู่ ๔	๑๖๒	๒,๕๕๐	๒,๕๕๐	๒,๑๖๗.๕๐	๐.๘๕
หมู่ ๕	๑๐๓	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๒๗๕	๐.๘๕
หมู่ ๖	๓๓	๗๐๐	๗๐๐	๕๙๕	๐.๘๕
หมู่ ๗	๙	๑๕๐	๑๕๐	๑๔๘.๗๕	๐.๘๕
รวม	๔๑๙	๖๗๐๐	๖,๗๐๐	๕,๗๑๖.๒๕	๐.๘๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

ตำบลโพธิ์พระยา นิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่ ข้าวปทุมธานี๑ (ข้าวหอมปทุม) คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์ กข ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข ๕๗, พิษณุโลก ๒, กข ๔๙ และ กข ๓๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ซึ่งแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้มาจากศูนย์ข้าวชุมชนในตำบล และร้านค้า หรือแหล่งจำหน่ายที่ได้รับการรับรองและนำเชื้อถั่วที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน

เกษตรกรมีการเตรียมดินโดยใช้รถไถเดินตาม หรือนั่งขับไถดิน ๒ ครั้ง โดยไถตะกั่วไว้ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน และทำการตีเทือกต่อทิ้งไว้ ๓ - ๕ วัน เสร็จแล้วทำการหว่านข้าวที่เตรียมไว้

(๓) การปลูก

เกษตรกรนิยมปลูก ๒ รอบต่อปี คือ นาปี เริ่มปลูกในเดือน พฤษภาคม – กันยายน และนาปรัง เริ่มปลูกในเดือนพฤศจิกายน – เดือนมีนาคม ซึ่งจะปลูกข้าวจำนวนมากในเดือนพฤษภาคม และเดือนพฤศจิกายน

(๔) ระบบการให้น้ำ

พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทาน คลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อบาดาล เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา

ข้าวเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาทุกช่วงอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดี ผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าวประมาณ ๙๐% ของครัวเรือน โดยมีวิธีการใส่ปุ๋ย ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐, ๔๖-๐-๐ อัตรา ๔๐ - ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผสมกันชนิดละ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ หลังจากหว่านข้าวแล้วประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน
- ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐, ๔๖-๐-๐ อัตรา ๔๐ - ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผสมกันชนิดละ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ หรือปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ อย่างเดียว (๕๐ กิโลกรัม/ไร่) ในช่วง ๓๐ - ๓๕ วันหลังจากหว่านปุ๋ยครั้งที่ ๑ หรือ บางครั้งใส่โดยวิธีสังเกตอาการของต้นข้าว ใช้หว่านพรมไปทั่วแปลง การใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพมีประมาณ ๑๐%

(๗) การเก็บเกี่ยว

ลักษณะของข้าวระยะพลับพลึง คือ นับจากวันที่ข้าวออกดอกแล้วประมาณ ๓๐-๓๕ วัน ซึ่งเป็นระยะที่เมล็ดสุกแก่พอเหมาะทำให้ได้น้ำหนักเมล็ดสูง ข้าวเต็มเมล็ดและมีคุณภาพการสีดี เรียกว่า ระยะพลับพลึง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ลดความชื้นข้าวเปลือกสดให้เหลือ ๑๓-๑๔ เปอร์เซ็นต์ ด้วยเครื่องอบใช้ อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส ลดความชื้นข้าวเปลือกสดด้วยการตากบนลานที่สะอาดและแห้ง ความหนาของข้าวที่ตากประมาณ ๕-๑๐ เซนติเมตร พลิกกลับข้าววันละ ๔ ครั้ง เป็นเวลา ๑-๓ วัน ให้ความชื้นเหลือ ๑๓-๑๔ เปอร์เซ็นต์

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

ศัตรูพืชที่ระบาดประจำ คือ เพลี้ยไฟ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว หนอนกอ หนอน แมลงดำ ฯลฯ โรคไหม้ของข้าว โรคฉ่ำ โรคใบสีส้ม ฯลฯ เกษตรกรมีการใช้สารเคมีประมาณ ๙๐% การป้องกันกำจัดวัชพืช วัชพืชที่สำคัญที่พบมาก เช่น หญ้าข้าวนก หญ้าดอกขาว แห้วทรงกระเทียม หญ้าหนวดปลาตุ๊ก กก ต่าง ๆ มีมากทำให้ได้ผลผลิตต่ำ เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดวัชพืชอยู่แล้วโดยใช้สารเคมีทั้งคุมและฆ่า แต่บางครั้งใช้ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหาเรื่องน้ำหรือใช้ไม่ถูกอัตรา เวลาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้ยาฆ่าแมลง เพราะสะดวกรวดเร็ว ซึ่งเกษตรกรเริ่มมีการใช้สารชีวภาพ ชีวภัณฑ์

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว		←	→	←	△			←	→	←	△		๑-๗

สัญลักษณ์

← → ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

◀.....▶ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๖,๒๐๐ บาท

ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	แบบหว่านน้ำตม	
	นาปี	นาปรัง
ค่าเตรียมดิน (พร้อมหว่าน)	๕๐๐	๕๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๔๕๐	๔๕๐
ค่าสารเคมี	๑,๕๐๐	๑,๗๑๕
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๕๐๐	๘๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐	๔๕๐
ค่าขนส่ง	๑๒๐	๑๒๐
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๐๐๐	๑๐๐๐
รวม	๕,๖๙๕	๖,๒๑๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕)

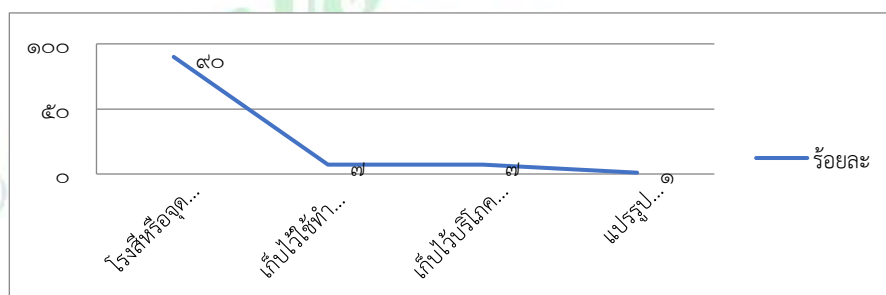
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสีหรือจตุรัสซื้อมลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมา คือ เก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๗ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน ประมาณร้อยละ ๗ และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

ไม่มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา

กราฟแสดงเส้นทางวิถีตลาดของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๓ แสดงวิถีการตลาดตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อภายนอกตำบลโพธิ์พระยา ได้แก่

- สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ ที่ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์
- สหกรณ์การเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ที่ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง

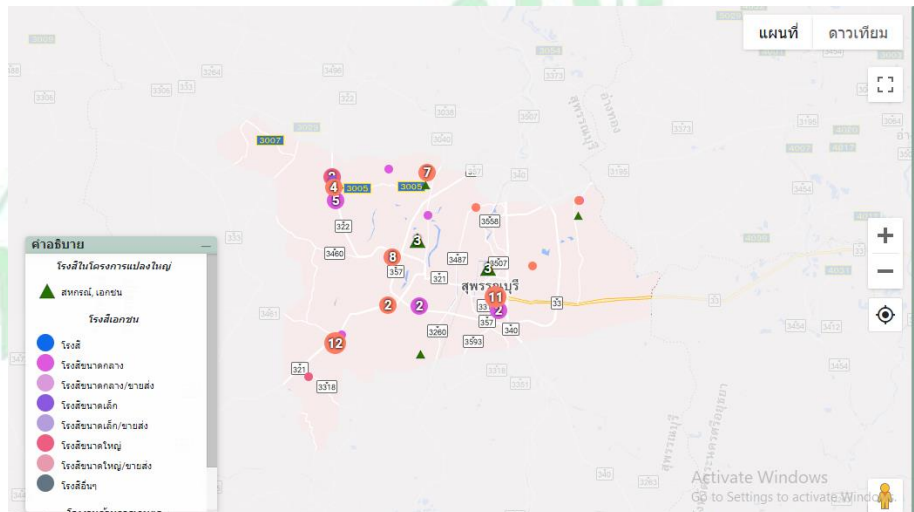
สุพรรณบุรี

- โรงสีข้าวสินทรัพย์ถาวร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- โรงสียั้งแสง ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์
- โรงสีจักรรวมทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์
- โรงสีข้าวธนพูนทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์
- ทำข้าวธนากร ตั้งอยู่ที่ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ทำข้าววิชาญ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

- ลักษณะการรับซื้อผลผลิต ในส่วนของโรงสีจะรับซื้อเพื่อทำการแปรรูปเป็นข้าวสารเอง ส่วนสหกรณ์การเกษตรและทำข้าว จะทำการซื้อเพื่อรวบรวมส่งให้แก่โรงสีขนาดใหญ่ รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตในพื้นที่ เพื่อรอการส่งต่อไปให้กับพ่อค้าทั้งในและนอกพื้นที่

- ในพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา มีโรงงานแปรรูปเพื่อรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร ได้แก่ โรงสีข้าวขนาดเล็กหรือชุมชน มีกำลังสีข้าวได้ไม่เกินวันละ ๕ เกวียน มีจำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๕

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๔ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลโพธิ์พระยา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒ ราย และมี Smart Farmer จำนวน รายซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๓๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- นายโกสุม ม่วงพันธุ์ บ้านเลขที่ ๗๙ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โทร. ๐๘ ๖๗๕๐ ๗๓๗๗ มีความโดดเด่น การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดย การใช้สารชีวภัณฑ์ และการพัฒนาคุณภาพการผลิตให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

- นายอำเภอไพไล นิลน้ำคำ บ้านเลขที่ ๗๐/๓ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โทร. ๐๘ ๑๒๙๗ ๗๔๑๗ มีความโดดเด่น เทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการน้ำ

ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายโกสุม ม่วงพันธุ์	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	เกษตรผสมผสาน
๒	นายอำเภอไพไล นิลน้ำคำ	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	เกษตรผสมผสาน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าไม้ผล (มะม่วง)

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

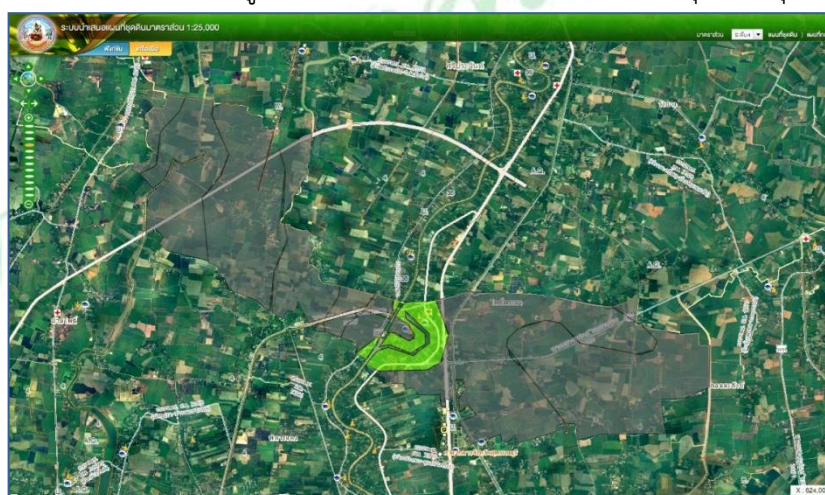
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล จำนวน ๒๕๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘,๓๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗

ตารางที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
โพธิ์พระยา	๒๕๘			๘,๓๕๓	

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕

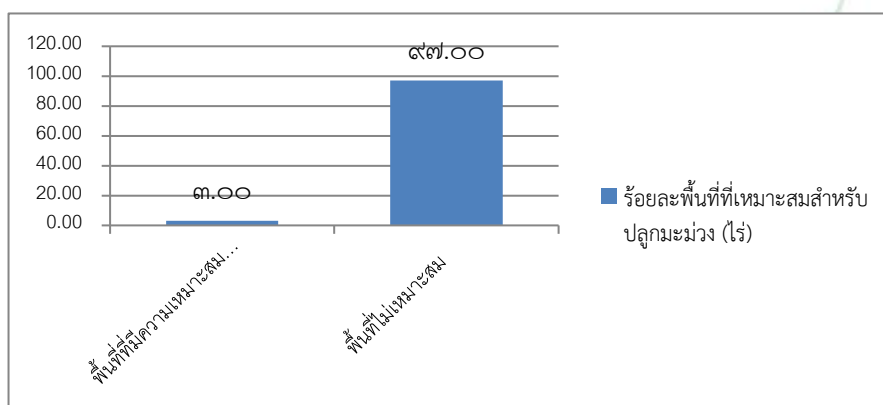
แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๒) พื้นที่ปลูกมะม่วง

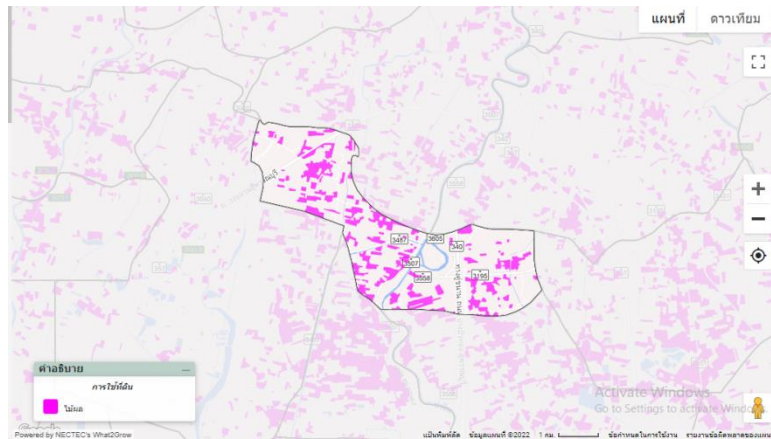
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกมะม่วง จำนวน ๖๐๗ ไร่ ๑๒๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๑๙๓ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑๗๘ ไร่ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๘๖ ไร่ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๓๓ ไร่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑๒ ไร่ ๗ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	พื้นที่ปลูกมะม่วง (ไร่)
๑	๓๓
๒	๑๗๘
๓	๕
๔	๑๙๓
๕	๑๐๐
๖	๘๖
๗	๑๒
รวม	๖๐๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๓) พื้นที่ปลูกปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสม

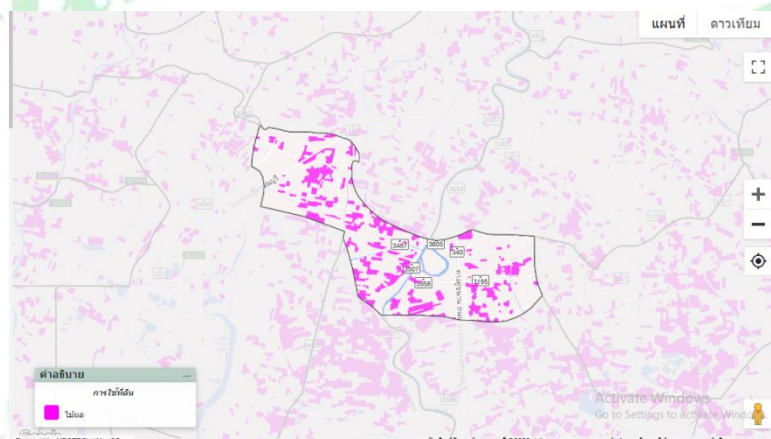
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๕๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ พื้นที่เหมาะสม และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๗

ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
โพธิ์พระยา	๒๕๘			๓๒๔	๕๘๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕

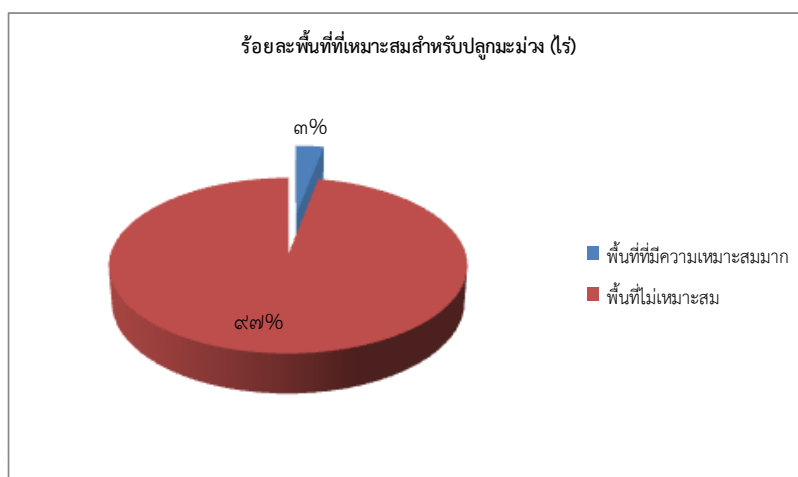
แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วงตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕)

กราฟแสดงพื้นที่ปลูกปลูग्มะม่วง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๙ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูग्มะม่วงตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

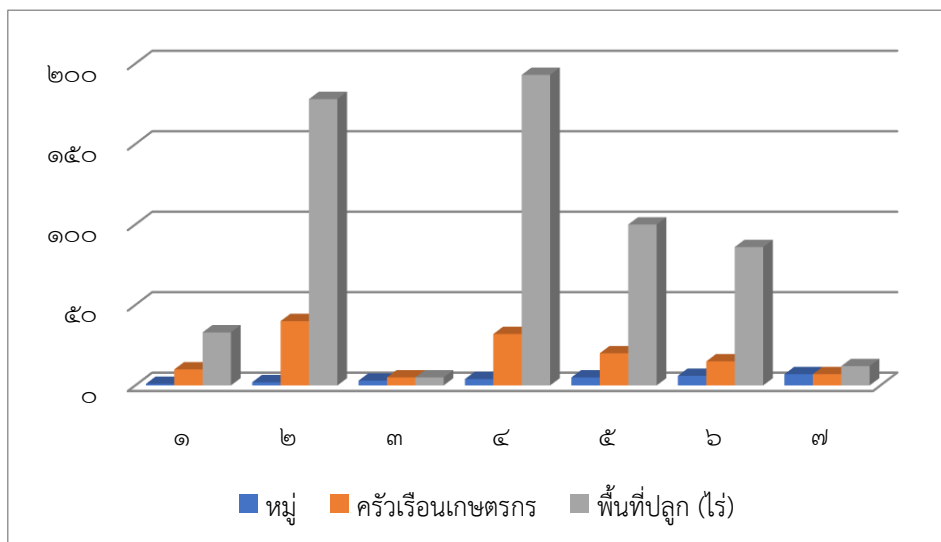
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูग्มะม่วง จำนวน ๖๐๗ ไร่ ๑๒๙ ไร่ ๑๒๙ ไร่ โดยพื้นที่ปลูग्มากที่สุด คือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๑๙๓ ไร่ ๓๒ ไร่ ๑๒๙ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑๗๘ ไร่ ๔๐ ไร่ ๑๒๙ ไร่ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๐๐ ไร่ ๒๐ ไร่ ๑๒๙ ไร่ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๘๖ ไร่ ๑๕ ไร่ ๑๒๙ ไร่ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๓๓ ไร่ ๑๐ ไร่ ๑๒๙ ไร่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑๒ ไร่ ๗ ไร่ ๑๒๙ ไร่ และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๕ ไร่ ๕ ไร่ ๑๒๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๙ แสดงปริมาณการผลิตปลูग्มะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูग् (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๐	๓๓	๓๓	๓๓	๑
๒	๔๐	๑๗๘	๑๗๘	๑๗๘	๑
๓	๕	๕	๕	๕	๑
๔	๓๒	๑๙๓	๑๙๓	๑๙๓	๑
๕	๒๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑
๖	๑๕	๘๖	๘๖	๘๖	๑
๗	๗	๑๒	๑๒	๑๒	๑
รวม	๑๒๙	๖๐๗	๖๐๗	๖๐๗	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนภูมิแสดงปริมาณการผลิตปลูग्มะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

เลือกพันธุ์จากสวนที่เชื่อถือได้ ต้นกล้ามะม่วงสมบูรณ์ แข็งแรงไม่มีการเป็นโรค

(๒) การเตรียมดิน

ยกทรง เพื่อไม่ให้ น้ำท่วมถึงโคนต้นได้ ขนาดของร่องกว้างอย่างน้อย ๖ เมตร ร่องน้ำกว้างอย่างน้อย ๑.๕ เมตร ส่วนความยาวของร่องนั้นแล้วแต่ขนาดของพื้นที่ เมื่อขุดยกทรงเสร็จแล้ว ให้ปรับปรุงดินให้ร่วนซุย โดยการขุดตากดิน ใส่ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก เกษตรกรมีการเตรียมดินโดยใช้รถไถเดินตาม หรือนั่งขับไถเดิน ๒ ครั้ง โดยไถตะกั่วไว้ ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน และทำการตีเทือกต่อทั้งไว้ ๓ - ๕ วัน เสร็จแล้วทำการหว่านข้าวที่เตรียมไว้

(๓) การปลูก

การปลูก ระยะปลูก ได้แก่ ๑) ระยะปลูกแบบถี่ หรือการปลูกระยะชิด เช่น ๒.๕ X ๒.๕ เมตร ๔ X ๔ เมตร หรือน้อยกว่านี้ตามความเหมาะสม ซึ่งจะได้มะม่วงประมาณ ๒๕๖ ต้นต่อไร่ การปลูกระยะชิดนี้ จำเป็นจะต้องดูแลตัดแต่งกิ่งอยู่เสมอด้วย ๒) ระยะปลูกแบบห่าง เช่น ๘ X ๘ เมตร, ๑๐ X ๑๐ เมตร หรือน้อยกว่านี้ตามความเหมาะสม แนะนำให้ปลูกระยะ ๘ X ๘ เมตร หรืออย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า ๖ X ๖ เมตร สำหรับมะม่วงที่ขยายพันธุ์ด้วยการทาบกิ่ง

(๔) ระบบการให้น้ำ

ควรรดน้ำให้ทุกวัน และค่อย ๆ ห่างขึ้นเป็น ๓ - ๔ วันต่อครั้ง จนกว่าต้นมะม่วงจะตั้งตัวได้ การให้น้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการปลูกมะม่วง เพื่อให้ผลได้อย่างเต็มที่ การให้น้ำอย่างเพียงพอตามที่ต้นมะม่วงต้องการ จะช่วยให้ต้นมะม่วงเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ ไม่ชะงักการเจริญเติบโต ทำให้ได้ผลเร็วขึ้น

(๕) การใส่ปุ๋ย

ใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์สูตร ๔-๗-๕ หรือ ๔-๙-๓ ใส่ให้แก่ต้นเพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดิน สำหรับต้นมะม่วงที่ให้ผลแล้ว อาจใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ ซึ่งเป็นสูตรที่ใช้กับไม้ผลทั่วไป อย่างไรก็ตาม การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่จะต้องศึกษาเสียก่อน เพื่อให้ได้ผลอย่างเต็มที่ ไม่เกิดการสูญเสียไป

(๖) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

การกำจัดวัชพืชต้องทำอยู่เสมอ เพราะวัชพืชต่างๆ จะคอยแย่งน้ำและอาหารจากต้นมะม่วง และการปล่อยให้แปลงปลูกกรูกรัง จะกลายเป็นที่อยู่อาศัยของโรคแมลงต่างๆ ที่จะทำลายต้นมะม่วงอีกด้วย การกำจัดวัชพืชทำได้หลายวิธี เช่น การถางด้วยจอบ การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชแซม การใช้สารเคมี และการคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดินต่าง ๆ เป็นต้น

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกไม้ผลปลูกได้ทั้งฤดูกาล เนื่องจากเป็นไม้อายุยาว การเก็บเกี่ยวไม้ผลจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุ ๓ ปีขึ้นไป ตามฤดูกาลจะเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมถึงเมษายน ถ้านอกฤดูจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง	▽	▽	▽	△	△							△

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีต้นทุนการผลิตมะม่วงเป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๔๐ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท
๑. การเตรียมดิน (พร้อมปลูก)	๒,๕๐๐
๒. ค่ากิ่งพันธุ์ปลูก	๓,๐๐๐
๓. ค่าสารป้องกันกำจัดวัชพืช	๔๐๐
๔. ค่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๘๐๐
๕. สารเร่ง	๕๐๐
๖. เก็บเกี่ยวขนส่ง	๕๐๐
๗. ปุ๋ยเคมี	๙๕๐
๘. ค่าแรงงาน	๗๕๐
๙. ค่าน้ำมัน	๔๐๐

รายการ	บาท
๑๐. ค่าใช้จ่ายอื่น	๒๐๐
๑๑. ค่าเช่า	๑,๐๐๐
รวม	๑๑,๐๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ผลผลิตเฉลี่ย	๑	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๒๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๒๐,๐๐๐	บาท
หักต้นทุน	๑๑,๐๐๐	บาท
กำไร	๙,๐๐๐	บาท

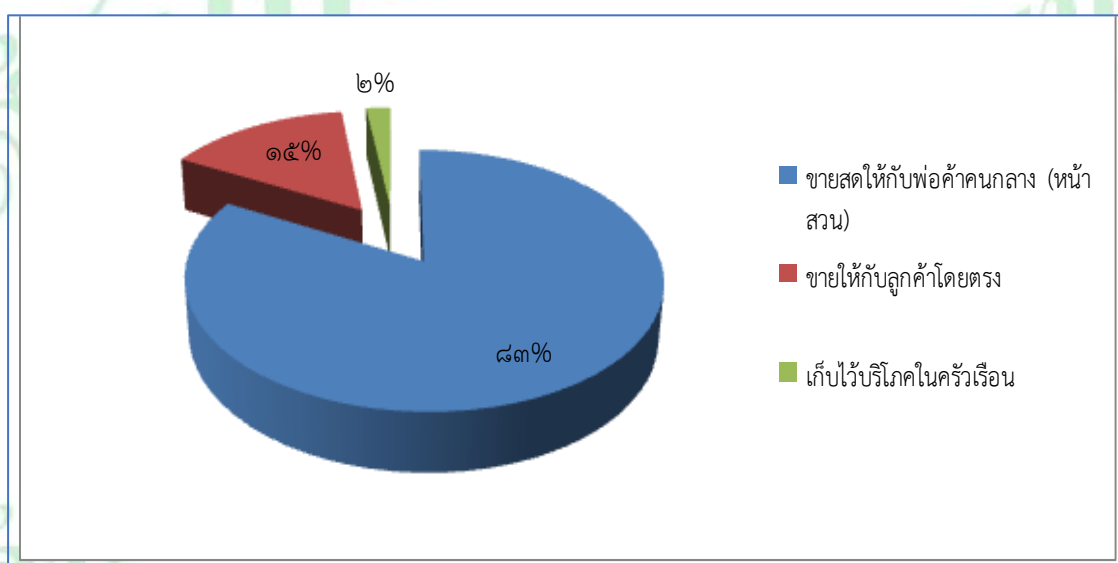
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจูดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๘๓ รองลงมา คือ ขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๒ ตามลำดับ

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีการตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดกลางไม้ผล (ล้งอำเภอศรีประจันต์) ตลาดไม้ผลจังหวัดอ่างทอง นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

กราฟแสดงเส้นทางวิถีตลาดของมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๔๒ แสดงวิถีการตลาดมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่ โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดกลางไม้ผล (ล้งอำเภอศรีประจันต์) ตลาดไม้ผลจังหวัดอ่างทอง นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer จำนวน รายซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- นายพรศรัณย์ โภคพันธุ์ บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๔ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความโดดเด่น การผลิตมะม่วง
- นายสมบัติ หวานชะเอม บ้านเลขที่ ๓/๑ หมู่ ๕ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความโดดเด่น การผลิตมะม่วง
- นายทองหยด เทพทอง บ้านเลขที่ ๔๑๑/๑ หมู่ ๖ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความโดดเด่น การผลิตมะม่วง

ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายพรศรัณย์ โภคพันธุ์	๔	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๕	ทำสวน
๒	นายสมบัติ หวานชะเอม	๕	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ทำสวน
๓	นายทองหยด เทพทอง	๖	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำสวน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า พืชไร่ (ข้าว)

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลโพธิ์พระยา มีพื้นที่ที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๘ ครัวเรือน พื้นที่ ๓๗ ไร่ ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว แต่มีการจัดการที่ดีจึงสามารถปลูกได้

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลโพธิ์พระยา มีเกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน ๘ ครัวเรือน พื้นที่ ๓๗ ไร่

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง (ไม่มี)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ไม่สามารถบอกได้ว่าเหมาะสมหรือไม่

๒) ปริมาณการผลิต

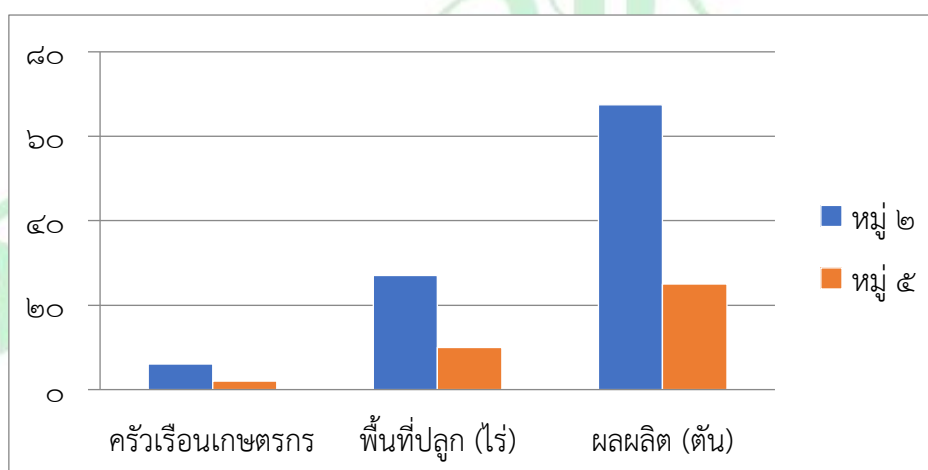
มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๗ ไร่ ซึ่งปลูกมากที่สุด ที่หมู่ ๒ จำนวน ๖ ครัวเรือน พื้นที่ ๒๗ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ ๕ จำนวน ๒ ครัวเรือน พื้นที่ ๑๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๒ แสดงปริมาณการปลูกหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หมู่ ๒	๖	๒๗	๒๗	๖๗.๕	๒.๕
หมู่ ๕	๒	๑๐	๑๐	๒๕	๒.๕
รวม	๘	๓๗	๓๗	๙๒.๕	๒.๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

กราฟแสดงปริมาณการปลูกหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การเตรียมพันธุ์

การเตรียมหัวพันธุ์ หัวพันธุ์ที่ใช้เป็นพันธุ์ปลูกควรมีขนาดตั้งแต่ ๓ เซนติเมตร ขึ้นไป หัวมีสภาพสมบูรณ์ หัวไม่ผ่อหรือมีรอยกัดแทะของแมลง ปริมาณหัวพันธุ์ที่ใช้ประมาณ ๓ ถัง/ไร่ หรือประมาณ ๒,๐๐๐ หัว/ไร่

(๒) การปลูก

การเพาะกล้า แปลงเพาะกล้าหัวจะใช้วิธีก่ออิฐขึ้นเดียว กว้างประมาณ ๑ เมตร ยาวตามความเหมาะสม แล้วโรยด้วยขี้เถ้าแกลบหรือขี้เถ้าแกลบผสมปุ๋ยคอก หนาประมาณ ๕ เซนติเมตร นำหัวพันธุ์หัวมาตากแดด ๒ - ๓ วัน จากนั้น นำมาแช่น้ำอีก ๒ - ๓ วัน จนหัวแทงยอดอ่อน หลังจากนั้น ลงหลบในแปลงเพาะ ระยะห่างระหว่างหัว และแถวประมาณ ๓ - ๕ เซนติเมตร กลบด้วยขี้เถ้าให้คลุมทุกหัว ก่อนรดน้ำให้ชุ่ม และดูแลจนกล้ามีอายุ ๓๐ - ๔๕ วัน หรือมีความสูงประมาณ ๒๐ - ๒๕ เซนติเมตร ก่อนย้ายลงปลูกในแปลงนา ทั้งนี้ เกษตรกรมักเพาะกล้าประมาณเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์

การเตรียมแปลงปลูก ให้เกษตรกรเตรียมแปลงปลูกให้เสร็จก่อนอายุกล้าพร้อมประมาณ ๑ - ๒ วัน หรือเตรียมเสร็จพร้อมย้ายกล้าลงปักดำ โดยการเตรียมแปลงจะคล้ายกับการเตรียมแปลงนาหว่านตาม แบ่งเป็น

ระยะแรกให้ไถกลบ และตากหน้าดินก่อน ๗ - ๑๐ วัน จากนั้น นำน้ำเข้าแปลง สูงประมาณ ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ก่อนไถปรับแปลงให้เป็นตมอีกรอบ

วิธีปลูกหัว ปลูกด้วยการปักดำ คล้ายกับการปักดำต้นข้าว ระยะปักดำ ตั้งแต่ ๕๐ x ๕๐ เซนติเมตร ถึง ๗๐ x ๗๐ เซนติเมตร ปักดำให้หัวหัวจมมิดลงโคลน ทั้งนี้ เกษตรกรจะเริ่มปลูกประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน และเก็บหัวหัวประมาณเดือนพฤศจิกายน ที่อายุตั้งแต่ ๖-๘ เดือน แต่อาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

(๔) การใส่ปุ๋ย

- ครั้งที่ ๑ หลังปักดำเสร็จ ๑๕ - ๒๐ วัน โดยใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๐ - ๓๐ กิโลกรัม/ไร่

- ครั้งที่ ๒ หลังปักดำเสร็จ ๕๐ - ๑๒๐ วัน หรือประมาณ ๗๕ - ๑๐๐ วัน หลังใส่ครั้งแรก โดยใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ อัตราเดียวกัน

(๓) การดูแลรักษา

- การกำจัดวัชพืช และโรค แมลง เกษตรกรส่วนมากนิยมฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช จำพวกหญ้าชนิดต่าง ๆ รวมถึงฉีดพ่นสารกำจัดแมลงศัตรูพืช และโรคต่าง ๆ ได้แก่

- โรคราสนิม เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อรา ทำให้ใบเป็นแผลสีน้ำตาลอมส้ม คล้ายกับสีสนิม แก้ไขโดยฉีดพ่นไดเท็นเอ็ม ๔๕ และเบนฟอส ในทุก ๆ ๗ วัน

- โรคใบสีส้ม เกิดจากเชื้อราเช่นกัน แต่มักมีความรุนแรงมาก แก้ไขคล้ายกับโรคราสนิม หนอนกอ เป็นหนอนเจาะกินเยื่อใบ เมื่อพบระบาดให้ฉีดพ่นด้วยคาร์โบฟูเร็น ไอชาโวฟอส

(๔) การเก็บเกี่ยว

การขุดเก็บหัว และการเก็บรักษา หัวสามารถเริ่มเก็บหัวได้เมื่ออายุประมาณ ๗ - ๘ เดือน หลังปลูก หรืออาจเก็บได้ตั้งแต่ ๖ เดือน ขึ้นไป โดยสังเกตจากใบจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทองจนถึงสีน้ำตาล และเริ่มเหี่ยว และหากขุดดูหัวจะพบเปลือกหุ้มหัวเป็นสีน้ำตาลไหม้ ซึ่งทั่วไปเกษตรกรจะเก็บหัวในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ในช่วงเดียวกันกับการเก็บเกี่ยวข้าว ขนาดหัวที่เหมาะสมตั้งแต่ ๓ เซนติเมตร ขึ้นไป การเก็บหัวหัวเริ่มจากการปล่อยน้ำออกจากแปลงก่อนถึงวันเก็บหัว ๓ - ๔ อาทิตย์ เพื่อให้หน้าดินแห้ง จากนั้น ทำการไถพรวน ลึกประมาณ ๑๕ เซนติเมตร แล้วเก็บหัว หรือ ใช้จอบขุดเก็บหัว แต่ในบางพื้นที่ที่ระบายน้ำออกยาก เช่น บางพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรจะใช้วิธีมเก็บหัวหัวด้วยมือ โดยเกษตรกรจะใช้ข่าโคลนรอบลำต้นให้เป็นวงหรือทำให้โคลนรอบลำต้นเป็นก้อน ก่อนใช้มือยกก้อนโคลนขึ้นมา ซึ่งหัวหัวจะติดขึ้นมาด้วย ทั้งนี้ หัวที่มีอายุ ๗ - ๘ เดือน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปลูกหัวประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน และเก็บหัวหัวประมาณเดือนพฤศจิกายน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกหัว ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
หัว	←.....→		←	△							←.....→		๒,๕,๖

สัญลักษณ์

←.....→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปลูกหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลโพธิ์พระยา มีต้นทุนการผลิตแห้ว มีต้นทุนการผลิตไร่ละ ๒๐,๓๐๐ บาท

ตารางที่ ๔๓ แสดงต้นทุนการผลิตแห้ว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	แห้วจีน (บาท)
๑. การเตรียมดิน(พร้อมปลูก)	๕๐๐
๒. ค่าเมล็ดพันธุ์ปลูก	๑,๐๐๐
๓. ค่าสารป้องกันกำจัดวัชพืช/จ้าง	๒,๐๐๐
๔. ค่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช/เชื้อรา	๕๐๐
๕. ค่าน้ำมัน	๓๐๐
๖. เกือบเกี่ยวขนส่ง	๑๒,๐๐๐
๗. ปุ๋ยเคมี ๓ ครั้ง	๑,๕๐๐
๘. ค่าเช่า ๒๐ ถึง / ไร่	๒,๐๐๐
๙. ค่าใช้จ่ายอื่น	๕๐๐
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	๒๐,๓๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ผลผลิตเฉลี่ย	๒.๕	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๑๗,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๔๒,๕๐๐	บาท
หักต้นทุน	๒๐,๓๐๐	บาท
กำไร	๒๒,๒๐๐	บาท

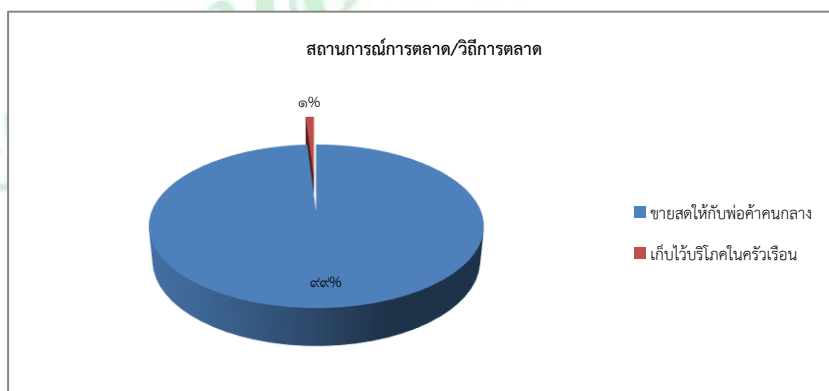
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง โดยพ่อค้าคนกลางจะมาซื้อหน้าแปลงโดยตรง

(๑) วิธีการตลาด

หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตจะนำไปจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางมารับหน้าแปลงโดยตรง หากเหลือก็จะแปรรูป และเก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน

กราฟแสดงวิธีการตลาดแห้ว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๔๕ แสดงวิธีการตลาดหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลโพธิ์พระยาไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าแปลงแต่มีโรงงานแปรรูปหัวที่อำเภอศรีประจันต์

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลโพธิ์พระยา ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านหัว แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตหัว สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตหัวทุกขั้นตอน เนื่องจากเป็นผู้ผลิตหัวโดยตรง สามารถศึกษาหาความรู้เรื่องหัวได้

ตารางที่ ๔๔ แสดงเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายไพโรจน์ นิลน้ำคำ	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๕ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดินบางพื้นที่ยังขาดความอุดมสมบูรณ์ ๒. ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ๓. ในคลองส่งน้ำวัชพืชขึ้นปกคลุมหนาแน่น	- สภาพดินเสื่อมโทรมเนื่องจากปลูกพืชเป็นเวลานาน ทำให้ขาดความอุดมสมบูรณ์ - ในบางพื้นที่มีปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร	- ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - ปลูกพืชปุ๋ยสด/พืชบำรุงดิน - ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน - ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การใช้ระบบน้ำหยด - สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเกี่ยวกับการสูบน้ำ การส่งน้ำ เข้าพื้นที่การเกษตร - สนับสนุนการกำจัดวัชพืชในแหล่งแหล่งน้ำ	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน เร่งด่วน เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ข้าว	๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ	- ส่งเสริมการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ให้ความรู้และส่งเสริมเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดินบางพื้นที่ยังขาดความอุดมสมบูรณ์ ๒. ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ๓. ในคลองส่งน้ำวัชพืชขึ้นปกคลุมหนาแน่น	- สภาพดินเสื่อมโทรมเนื่องจากปลูกพืชเป็นเวลานาน ทำให้ขาดความอุดมสมบูรณ์ - ในบางพื้นที่มีปริมาณ น้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร	- ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - ปลูกพืชปุ๋ยสด/พืชบำรุงดิน - ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน - ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การใช้ระบบน้ำหยด - สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเกี่ยวกับการสูบน้ำ การส่งน้ำ เข้าพื้นที่การเกษตร - สนับสนุนการกำจัดวัชพืชในแหล่งแหล่งน้ำ	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน เร่งด่วน เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ข้าว	๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ	- ส่งเสริมการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ให้ความรู้และส่งเสริมเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. ด้านเกษตรกร (ต่อ) ๒. ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและองค์กร	- ไม่มีมาตรฐานการผลิต - การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง	รับรองมาตรฐาน - ส่งเสริมให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สร้างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูป	- เกษตรกรยังขาดการแปรรูปผลผลิต	- สร้างความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการตลาด - พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ตารางที่ ๔๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

TOWS matrix	จุดแข็ง (S : Strength) ๑. สภาพพื้นที่เหมาะสมในการทำ การเกษตร ๒. การคมนาคมขนส่งสะดวก ๓. มีเกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ ๔. เกษตรกรมีทักษะและประสบการณ์ใน การทำการเกษตร ๕. ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น อาสาสมัครเกษตร เข้มแข็ง	จุดอ่อน (W: Weakness) ๑. เกษตรกร ๑.๑ เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ๑.๒. เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ๑.๓ เกษตรกรไม่มีแผนการผลิต ๑.๔ เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับ สิ่งแวดล้อม ๑.๕ ไม่มีมาตรฐานการผลิต ๑.๖ เกษตรกรใช้สารเคมีเกินความจำเป็น ๒. ต้นทุนการผลิตสูง ๓. ส่วนใหญ่ทำเกษตรเชิงเดี่ยว ๔. ขาดการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรม การเกษตร ๕. กลุ่มที่รวมกันแล้วขาดการทำกิจกรรม หรือที่การดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง
o-โอกาส (O : Opportunity) ๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนด้าน การเกษตร ๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาเข้าถึงสื่อ และ ข่าวสารทางเทคโนโลยี ๓. ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร (ตลาด ไท ตลาดเกษตรสุพรรณ) ๔. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุกพื้นที่และง่าย ต่อการเข้าถึง ๕. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๖. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น	S – O กลยุทธ์เชิงรุก - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (S_๑S_๒ S_๓S_๔S_๕ O_๑O_๒O_๓O_๔O_๕) - ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) (S_๑ O_๑) - ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการ ลดต้นทุนการผลิต (S_๑S_๒ S_๓S_๔ O_๑O_๒O_๓) - ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่ง รวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย (S_๑S_๒S_๓S_๔S_๕ O_๑O_๒O_๓O_๔O_๕O_๖) - ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบัน เกษตรกร	W – O กลยุทธ์เชิงแก้ไข - พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหาร ปลอดภัย (W_๑ O_๑O_๖) - ลดต้นทุนการผลิต (W_๑W_๒ O_๑O_๒) - สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) (W_๑W_๒ O_๑O_๒) - สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่ม เกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน (W_๑W_๔W_๕ O_๑O_๒) - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้า เกษตรให้ได้มาตรฐาน (W_๑W_๒ O_๑O_๒ O_๔)
อุปสรรค (T : Treat) ๑. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิต ที่สูงขึ้น ๓. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๔. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง ก่อให้เกิดค่าจ้างแรงงานสูง ๕. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายเกษตร ๖. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช	S – T กลยุทธ์เชิงป้องกัน - ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน (S_๑S_๒ S_๓S_๔ T_๑T_๒T_๓T_๔T_๕) - พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ (S_๑S_๒ S_๓S_๔ T_๑T_๒T_๓T_๔T_๕) - บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีใน การวางแผนการผลิต - พัฒนารฐานข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ ถูกต้องแม่นยำ - เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร	W – T กลยุทธ์เชิงรับ - สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความ ปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (W_๑ T_๑T_๒T_๓T_๔) - สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของ การรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด (W_๔W_๕ T_๑T_๒T_๓T_๔) - สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการ ภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) (W_๑ T_๕)

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑.๒ ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning)

๑.๓ ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการลดต้นทุนการผลิต

๑.๔ ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๑.๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร เกษตรกร ผลิต

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ สนับสนุนการ ยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย

๒.๒ สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า

๒.๓ เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน

๓.๒ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

๓.๓ พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
 - เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
 - พัฒนาการผลิตรายสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
 - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จัดทำแปลงสาธิต และ

สนับสนุนปัจจัยการผลิต

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวและให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสินค้า

เกษตร (GAP)

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ วิสาหกิจชุมชน

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
 - สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

ขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิต

สารชีวภาพอย่างถูกต้อง

- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพ

และสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
					๔. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์ ๕. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ											
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน	สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ๓๐ ราย	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตข้าวพันธุ์ดี	๑. พิจารณาคัดเลือกวิสาหกิจชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพกิจการอีกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม ๕. สนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต	๒๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	ศบกด.โพธิ์พระยา

บรรณานุกรม

- กรมชลประทาน.๒๕๖๕.”ข้อมูลแหล่งน้ำ” รายงานประจำปี ๒๕๖๔. กรุงเทพฯ
- กรมพัฒนาที่ดิน.๒๕๖๕. “แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน จำแนกรายจังหวัด” เอกสารเผยแพร่กรมพัฒนาที่ดิน. แหล่งที่มา : https://www.ddd.go.th/www/lek_web/web.jsp?id=๑๘๙๐๖. ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.๒๕๖๓. คู่มือระบบแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. กรุงเทพฯ
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน.๒๕๕๓. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น.สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,กรุงเทพฯ.
- สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี.๒๕๖๕.ข้อมูลสถิติระดับอุณหภูมิต่ำ ปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยเป็นรายเดือนในรอบ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๖๕. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสุพรรณบุรี และข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๖๕. สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี.สุพรรณบุรี.
- สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี.๒๕๖๕. ข้อมูลด้านประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี.๒๕๖๕. ข้อมูลด้านปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.
- สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน. ๒๕๖๕ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)” เอกสารเผยแพร่กรมการพัฒนาชุมชน. แหล่งที่มา : <https://otop.cdd.go.th/>. ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๖๕. “สถิติรายได้และรายจ่ายครัวเรือน” เอกสารเผยแพร่ สสช. แหล่งที่มา : <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/๐๘.aspx>. ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๔ “รายงานภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศปี ๒๕๖๕” ตารางสถิติ GDP ประจำปี แหล่งที่มา : https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=๑๑๕๕๕. ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๕. ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี.๒๕๖๕. ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี

ภาคผนวก

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยาเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญแห่งในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี แต่ที่ผ่านมาผลผลิตไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีสารเคมีตกค้าง มีศัตรูพืชและจุลินทรีย์ปนเปื้อน คุณภาพความปลอดภัยสินค้าเกษตรไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีความรู้ทักษะความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน
๒. เพื่อให้สินค้าตรงตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ – ๗ จำนวน ๑๐๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ – ๗

๖. กิจกรรม

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
๒. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ
๓. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร
๔. สรุปผลการดำเนินงาน และส่งใบสมัครเพื่อขอการรับรองตามระบบมาตรฐาน (GAP)
๕. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
๓. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ
๔. ทำทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
๕. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร
๖. ประเมินแปลงเกษตรกรเบื้องต้น ตามแบบฟอร์มการประเมินแปลงเบื้องต้น
๗. สรุปผลการดำเนินงาน และส่งใบสมัครเพื่อขอการรับรองตามระบบมาตรฐาน (GAP)
๘. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

๘. งบประมาณ

งบประมาณภายในวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท (จำนวน ๒ วัน)

- ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

- ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรได้รับความรู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

๒. เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

สอนศิลป์ดีทอล์
สำนักงานเกษตร
อำเภอแม่เมาะสุพรรณบุรี

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

๑. หลักการและเหตุผล

ตำบลโพธิ์พระยา มีศักยภาพและความเหมาะสม สำหรับเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก แต่ทว่าการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน ทำให้ศัตรูพืชเกิดความต้านทานและระบาดรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรต้องเพิ่มความถี่และความเข้มข้นของสารเคมีควบคุมศัตรูพืชมากขึ้นทุกปี เป็นอันตรายโดยตรงต่อเกษตรกรผู้ใช้ นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างอยู่ในผลผลิต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค และที่สำคัญพิษของสารเคมีควบคุมศัตรูพืชทำให้สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในธรรมชาติได้รับความกระทบกระเทือน ระบบนิเวศขาดความสมดุล สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ซึ่งสวนทางกับแนวโน้มของผู้บริโภคหรือทิศทางของกระแสโลกในปัจจุบันที่หันมาให้ความสำคัญต่อกระบวนการผลิตและผลผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยสิ้นเชิง

จากปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวทางที่จะพัฒนาให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชลง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชทดแทน เพื่อปรับระบบการผลิตข้าวให้มีความปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช เป็นกลไกการใช้สิ่งมีชีวิตทำลายศัตรูพืช ซึ่งมีความจำเพาะเจาะจงต่อศัตรูพืชชนิดนั้น ๆ ไม่ทำลายสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในระบบนิเวศ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตผลไม่ให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ – ๗ จำนวน ๕๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ – ๗

๖. กิจกรรม

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม
๓. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านและรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม โดยกำหนดจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การผลิตสารชีวภัณฑ์ สาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑ วัน
๓. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์

๘. งบประมาณ

งบประมาณภายในวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ภายในวงเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภัณฑ์
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต
๓. ผลผลิตปลอดภัยจากสารเคมี
๔. รักษาสมดุลของธรรมชาติ

สอนฉบับสิทธิ์
สำนักงานเกษตร
อำเภอแม่เมาะสุพรรณบุรี

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็ง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไม่เพียงทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหาสมาชิกที่ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้ามาดำเนินกิจการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม
๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้มีความมั่นคง
๓. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน
๔. เพื่อให้กลุ่มเมล็ดข้าวพันธุ์ดีเป็นพื้นฐานในผลิตเมล็ดข้าวในรุ่นถัดไป

๓. เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตข้าวพันธุ์ดี ที่อยู่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสว่างสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี สมาชิก ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตข้าวพันธุ์ดี ที่อยู่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสว่างสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๖. กิจกรรม

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม
๓. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อปัจจัยการผลิต

๗. วิธีดำเนินงาน

๑. สิ่งที่มี

- ๑.๑ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดปลูกข้าวเป็นหลัก
- ๑.๒ เกษตรกรมีประสบการณ์และความรู้ความชำนาญในการปลูกข้าว
- ๑.๓ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบางรายมีต้นทุนการผลิตข้าวลดลงจากเดิม เนื่องจากเป็นเกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ จึงมีการปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ที่หน่วยงานเข้ามาถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการลดต้นทุน เช่น การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ แมลงศัตรูพืชและแมลงศัตรูธรรมชาติ การสำรวจและการวินิจฉัยโรคและแมลง

๑.๔ พื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในระบบชลประทาน

๒. สิ่งที่ขาดและสามารถจัดหาได้เอง

- ๒.๑ การดำเนินงานของคณะกรรมการยังมีบทบาทไม่ชัดเจน
- ๒.๒ การกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขาดการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

๓. สิ่งที่ขาดและต้องการการส่งเสริมและสนับสนุน

- ๓.๑ การพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน
- ๓.๒ การพัฒนาความรู้ด้านการจัดการการตลาด

การบริหารจัดการ

๑. ด้านการบริหารสมาชิก (ระยะเวลาดำเนินการ เมษายน ๒๕๖๕)

๑.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิกให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และเผยแพร่ให้สมาชิกทราบ

- การเลือกตั้งประธาน คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน โดยกำหนดเป็นวาระ ๒ ปี ซึ่งการเลือกตั้งคณะกรรมการ สามารถพิจารณาจากความเหมาะสม ความชำนาญ ประสบการณ์
- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศอย่างเป็นทางการ

- ชี้แจงบทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบให้สมาชิกทราบ เพื่อให้เกิดการรับรู้และปฏิบัติตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและประสานงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ กำหนดเป้าหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับขององค์กรเป็นลายลักษณ์อักษร

- เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน
- เพื่อให้สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน
- เพื่อให้การดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสามารถแบ่งกฎ ระเบียบ ออกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น และมีการติดประกาศตามความเหมาะสม ส่งผลให้การผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการบริหารทุน (ระยะเวลาดำเนินการ พฤษภาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๕)

๒.๑ ระดมทุนในลักษณะการถือหุ้น

- เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน
- เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม

วิสาหกิจชุมชน กำหนดกติกา/หลักเกณฑ์ในการถือหุ้น ซึ่งต้องกำหนดเพดานหุ้นให้ชัดเจน ต้องกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน เช่น ราคาหุ้น จำนวนการถือหุ้น การจ่ายผลค่าตอบแทน เป็นต้น และต้องมีการชี้แจงให้สมาชิกได้รับทราบและทำความเข้าใจ ตลอดจนจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

๓. ด้านวัตถุดิบและการผลิต (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๕)

๓.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สมาชิก ในประเด็นเทคโนโลยี การผลิตที่เหมาะสมโดยมุ่งเน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต และการผลิตให้ได้มาตรฐาน (GAP)

๓.๒ ส่งเสริมการซื้อการรับรองมาตรฐาน (GAP) ให้แก่สมาชิก โดยชี้แจงทำความเข้าใจให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำการแบบเกษตรปลอดภัย ให้ความรู้เกี่ยวมาตรฐาน (GAP)

๔. ด้านการบริหารการตลาด (ระยะเวลาดำเนินการ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

๔.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สมาชิก ด้านการจัดการการตลาด

๔.๒ จัดทำแผนธุรกิจ โดยมีการวางแผนในด้านต่าง ๆ และมีการทบทวนแผนการดำเนินการเป็นระยะ เพื่อเป็นเป้าหมายในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำเสนอและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและแหล่งเงินทุน

๘. งบประมาณ

งบประมาณภายในวงเงิน ๖๕,๐๐๐ บาท

- การอบรมถ่ายทอดความรู้
 - ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๘,๐๐๐ บาท
 - ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท
 - สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ภายในวงเงิน ๒,๐๐๐ บาท
- ขอรับการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต ดังนี้

๑) เมล็ดพันธุ์ข้าว (พันธุ์หลัก) ปทุมธานี ๑ จำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๗ บาท เป็นเงิน ๒๗,๐๐๐ บาท

๒) เมล็ดพันธุ์ข้าว (พันธุ์หลัก) กข ๕๗ จำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๓ บาท เป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต (Output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนสามารถแผนพัฒนาการไปใช้พัฒนาการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้ ๒๐ ราย

ชื่อโครงการ โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลโพธิ์พระยาทำการเกษตรเคมีมากกว่าอีกรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ แล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่งปฏิกิริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตรลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

๓. เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ตำบลโพธิ์พระยา เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐ (๕ ปี)

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่ายตำบลโพธิ์พระยา หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๖. กิจกรรม

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม
๓. สรุปผลการดำเนินงาน

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านและรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม โดยกำหนดจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้
๓. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ

๘. งบประมาณ

งบประมาณภายในวงเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในกาสาธิต ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาต่อชั่งลง ร้อยละ ๕๐